2004 წლის 25 იანვარს საქართველოს პრეზიდენტი საინაუგურაციო ფიცს ახალ სახელმწიფო დროშასთან დადებს

ვილოცვა

მოშე კაცავი მიხეილ სააკაშვილს წარმატებებს უსურვებს

ბუშინ ისრაელის პრეზიდენტმა მოშე კაცავიმ საპრეზიდენტო არჩევნებში გამარჯვება მიულოცა მიხეილ სააკაშვილს.

მოშე კაცავიმ სააკაშვილს მომავალ თანამდებობაზე წარმატება უსურვა და გამოთქვა რწმენა, რომ მისი პრეზიდენტობისას საქართველოსა და ისრაელს შორის არსებული მჭიდრო მეგობრული ურთიერთობები და ურთიერთთანამშრომლობა კიდევ უფრო გაღრმავდება.

ინტერ-პრესი.

სხვისი თვალით

Süddeutsche Zeitung

თბილისი ეძებს ვაშინგტონთან დაახლოების გზებს

ზუდეუთშე ცაიტუნგი: საქართველოს ახალი პრეზიდენტი მთლიანად ორიენტირებულია დასავლეთზე, და თანაც, იგი ნაციონალისტია, წერს გერმანული „ზიუდეუთშე ცაიტუნგი“.

რა თქმა უნდა, კაბინეტის ინტერიერი არ განსაზღვრავს პოლიტიკის მიმართულებას. მაგრამ ეს გვაძლევს საშუალებას ვიმსჯელოთ იმ მიმართულებაზე, რომლითაც სურს წაიყვანოს საქართველო სახელმწიფოს ახალ მეთაურს. არ უნდა შევქმნათ პრობლემა იმის გამო, რომ საკაშვილის პოლიტიკური კომპასის ისარი მკვეთად არის მიმართული დასავლეთისკენ. ბოლოს და ბოლოს, საქართველო XVIII საუკუნის დამდეგიდან ხომ მუდამ შედიოდა რუსეთის გავლენის სფეროში. თუმცა, ჯერ კიდევ საკაშვილის წინამორბედი – ედუარდ შევარდნაძე – ცდილობდა დაახლოებას ევროპასთან და შეერთებულ მგგ-ებთან, უჭერდა მხარს ქვეყნის გაწევრიანებას ნატოში და საქართველომი მოიწვია კიდეც ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლისათვის ამერიკელი სამხედრო ინსტრუქტორები. მაგრამ საბჭოთა კავშირის ყოფილ საგარეო საქმეთა მინისტრს შევარდნაძეს არასდროს დავიწყებია ერთი რამ: ამერიკა მდიდარი და ყოვლისშემძლეა, რუსეთი კი მეზობელი და საფრთხისმომგანია.

იხ. მე-2 გვ.

ვიზიტი

ხავიერ სოლანა თბილისშია

ბუშინ თბილისში ორდღიანი ოფიციალური ვიზიტით გვეწვია ევროკავშირის უმაღლესი კომისარი საერთაშორისო ურთიერთობებისა და უსაფრთხოების საკითხებში ხავიერ სოლანა.

ევროკავშირის წარმომადგენელს, რომელიც საქართველოში ირანიდან ჩამოვიდა, თბილისის აეროპორტში საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრი თედო ჯაფარიძე და სხვა ოფიციალური პირები დახვდნენ.

სოლანას განცხადებით, მისი საქართველოში ვიზიტის მთავარი მიზანია ქვეყანაში შექმნილი ვითარების უკეთ გაცნობა. მისი აზრით, საქართველოს ამეამად ყველა პერსპექტივა აქვს იმისთვის, რომ ის ახლო მომავალში ევროსტრუქტურების სრულფასოვანი წევრი გახდეს.

ხავიერ სოლანა ოფიციალურ შეხვედრებს საქართველოს ხელისუფლების პირველ პირებთან დღეს გამართავს.

ინტერ-პრესი.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ ინტერნეტში: http://www.open.ge/sakartvelos-respublika

ჩვენს გაზეთს კითხულობენ აშშ-ში, გერმანიაში, რუსეთში, ჰოლანდიაში, საფრანგეთში, უკრაინაში, ისრაელსა და სხვა ქვეყნებში.

საქართველოს რესპუბლიკა

გაზეთი დაარსებულია 1918 წლის 25 ივლისს, აღდგენილია 1990 წელს. №11 (4740) ხუთშაბათი, 15 იანვარი, 2004 წელი. ფასი 50 თეთრი.

სიმბოლიკა

ის არ არის გორგასლიან-დავითიან-თამარიანი დროშა, ოღონდ ის გამარჯვებული ხალხის დროშაა!

თუ იმის მიხედვით ვიმსჯელებთ, რა ამბავიც გუშინ პარლამენტში ატყდა ხუთჯვრიანი დროშის სახელმწიფო დროშად დამტკიცებასთან დაკავშირებით, უნდა ვიფარაფდოთ, რომ ამჟამად არსებული პარლამენტი, სანამ პირში სული უდგას, ანუ ამქვეყნად ყოფნა უწერია, პარლამენტის სხდომებს იმ საყურდღენებით ყურ წაიყვანს, როგორიც „ყარდების რევოლუციაა“ განსორციელდა.

ის, რომ ჩვენი თეთრ-შავზოლიანი შინდისფერი დროშა ვიზუალურად დიდი ვერაფერი შვილია და შესაცვლელია, უდავოა.

მაგრამ ხუთჯვრიანი დროშა, მიზეზთა სხვათა და სხვათა გამო, დიდი დავა-კამათის საგანია. ეს კამათი არც ახალია და არც არასოდეს კლებია სიცხარე.

არ შეიძლება არ გაითვალისწინო გურამ შარაძის და სხვათა მოსაზრებები ამ დროშასთან დაკავშირებით.

მალტურიაო, იერუსალიმურიაო, კათოლიკურიაო, საქართველოს მუსლიმანი მოქალაქენი არ მიიღებენო...

ერთი სიტყვით, მეცნიერთა ნაწილი ამტრეტსტებს.

რა თქმა უნდა, ეს უნდა გაითვალისწინო.

ოღონდ არ შეიძლება არ გაითვალისწინო საზოგადოების განწყობაც და ნებაც.

იხ. მე-2 გვ.

კანონმდებლები

საქართველოს პარლამენტმა ისტორიული გადაწყვეტილება მიიღო – გვექნება ახალი სახელმწიფო დროშა

2004 წლის 14 იანვარი საქართველოს ისტორიაში განსაკუთრებულ ადგილს დაიკავებს. ამ დღეს საქართველოს პარლამენტმა მართლაც ისტორიული გადაწყვეტილება მიიღო – პარლამენტის წევრებმა მხარი დაუჭირეს საქართველოს ახალი სახელმწიფო დროშის მიღებას.

მას შემდეგ, რაც პარლამენტმა 147 მომხრით ერთის წინააღმდეგ მიიღო კანონპროექტი „საქართველოს სახელმწიფო დროშის შესახებ“, საქართველოს სახელმწიფო დროშად ხუთჯვრიანი დროშა გამოცხადდა. კანონპროექტი პარლამენტმი რიგგარეშედ განსახილველად საქართველოს პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელმა ნინო ბურჯანაძემ წარადგინა.

კანონპროექტის მიღებას წინ უძღოდა საკმაოდ მწვავე კამათი არა მარტო დღევანდელ სხდომაზე. საქართველოს სიმბოლიკის შეცვლის საკითხმა წინა პლანზე ჯერ კიდევ 90-იანი წლების დასაწყისში წამოიწია. ის ფაქტი, რომ სიმბოლიკა უეჭველად შესაცვლელია, კამათს არ იწვევდა, თუმცა როგორი უნდა ყოფილიყო სახელმწიფო დროშა, ამ საკითხში ერთსულოვნება არ არსებობდა. საბოლოოდ შეთანხმება ხუთჯვრიან დროშაზე მეჩერდა.

იხ. მე-2 გვ.

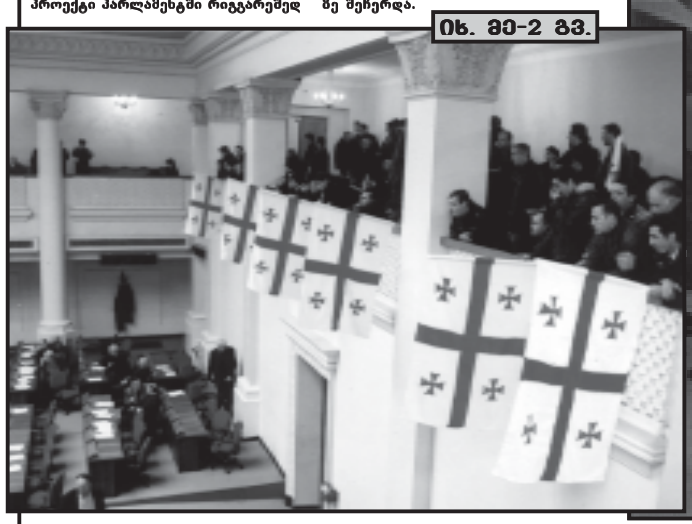

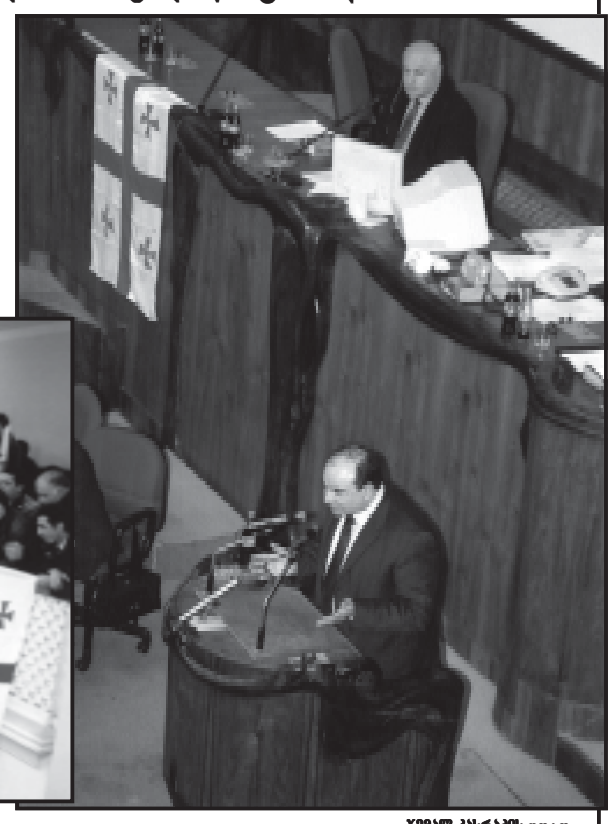

საქართველოს პარლამენტი – 2004 წლის 14 იანვარი.

ჯემალ კასარაძის ფოტო.

გიხარიდენ!

საშობაო ხაჩუქარიც ამახ ჰქვია

ქორნალისტმა მორენა შავდიამ და ინჟინერმა მამუკა გურულმა 9 წლის წინათ შექმნეს ოჯახი. ისინი აქამდე ერთ შვილს ანდრიას შეეხაროდნენ. ახლა მეორეც დაემატა. 7 იანვარს – შობის ბრწყინვალე დღესასწაულს, თბილისის ექსპერიმენტულ სამშობიარო სახლში (მდებარეობს მეტრო „300 არაგველთან“) მეორე შვილი შეეძინათ – გოგონა.

მორენა მადლობელია სამშობიაარო სახლის მაღალკვალიფიციური მედპერსონალის, შვან-გინეკოლოგების კლარა მერლანისა და დავით თევდორაშვილის, რომელთა პროფესიონალიზმის წყალობით მისმა მშობიარობამ მშვიდად ჩაიარა. კეთილი ხალხია და ბედნიერება ნუ მოკლებოდეს მათ ახალგაზრდა ოჯახს, დაგვილოცნია პატარა ანა!

ნინო ლიბარაძე.

ჩვენი ტელეფონებია: 93-34-04; 99-73-24.

სამომავლოდ

ყველა გზა ევროპისკენ მიდის

ბრიუსინში, რომელიც საგარეო საქმეთა სამინისტროში გუშინ გაიმართა, გარდამავალი დემოკრატიების პროექტის პრეზიდენტის ბრიუს ჯექსონის საქართველოში ვიზიტს ეხებოდა.

საპაგიო სტუმარმა გამოსვლის წინ იუმორით აღნიშნა, რომ მოხიბლულია საქართველოში მომხდარი ვარდების რევოლუციით და მას მაღალი პოლიტიკური კულტურის გამოხატულებად მიიჩნევს. თუმცა, იქვე დასძინა, რომ მომავალში აღარ ისურვებდა საქართველოს ხილვას CNN-ის ეთერში რევოლუციების ფონზე.

საქართველომ კარგად იცის, რომ გზა ევროპისკენ რთული გასავლელია. პასუხისმგებლობა ყველა ხელისუფლებას, მათ შორის, ჩვენს ახალ მთავრობას, აკისრებს რეფორმებისკენ აიღოს ორიენტაცია და სერიოზული ცვლილებები განახორციელოს ყველა სტრუქტურაში. ბრიუს ჯექსონი უკვე შეხვდა არჩეულ პრეზიდენტს მიხეილ სააკაშვილს, საქართველოს პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელს ნინო ბურჯანაძეს და სახელმწიფო მინისტრს ზურაბ ჟვანიას.

იხ. მე-2 გვ.

პოზიცია

ახალი ზელისუფლების დილემები და პარადიგმები

ბაბეთის სტუმარია გენეზიკური უნივერსიტეტის პოლიტოლოგიისა და საერთაშორისო ურთიერთობების კათედრის გამგე, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი იბორ კეშელავა.

იხ. მე-3 გვ.

ინფორმაცია

„ბრენლანდიას“ გატანაში 500 მილიონი მოიხსოვეს

სანფრანცისკოში საგარეო საქმეთა მინისტრს თედო ჯაფარიძეს ამედი აქვს, რომ ქართულ-რუსული მოლაპარაკებები საქართველოდან რუსული სამხედრო ბაზების გაყვანასთან დაკავშირებით, აღრე თუ გვიან წარმატებით დასრულდება.

როგორც ცნობილია, რუსეთი ახალქალაქის და ბათუმის სამხედრო ბაზების საქართველოდან გასაყვანად 11 წელს ითხოვს, მაშინ, როცა ქართულ მხარეს ამ პროცესისთვის სამი წელიც საკმარისად მიაჩნია. თუმცა ამასთანავე რუსეთი თანახმაა სამხედრო ბაზები საქართველოდან შეუზღუდავად ვადებში გაიყვანოს, თუ კომპენსაციის სახით 500 მილიონ დოლარს მიიღებს.

მოვალეობის ამგვარი განვითარება ქართული მხარისთვის მიუღებელია, განაცხადა თედო ჯაფარიძემ.

ვიღაც „ჩიტი“ იჯდა ხეზე, ჯერ არ ვიცით გვარი მისი

პრწანცუს რეზიდენციაში №1 სახლს, სადაც ამჟამად არჩეული პრეზიდენტი მიხეილ საკაკაშვილი ცხოვრობს, გარკვეული დროის განმავლობაში სამალავიდან უთვალთვალებდნენ.

როგორც გუშინ გამართულ პრესკონფერენციაზე შინაგან საქმეთა მინისტრმა გიორგი ბარამიძემ განაცხადა, კრწანისის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ერთ-ერთ მთაზე, აღმოჩენილია სამალავი – სათვალთვალო პუნქტი, რომელიც, შესაძლოა, სნაიპერისთვის ყოფილიყო გამოყენებული.

ბარამიძის თქმით, ხეზე გაკეთებულ ამ სამალავში იმყოფებოდა ჯერჯერობით დაუდგენელი პირი, რომელიც უთვალთვალებდა კიდევ №1 სახლს.

აღნიშნული სამალავი 12 დეკემბერს აღმოაჩინა შინაგანი ჯარის განწესებამ.

უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად

მინაბაბან საქმეთა სამინისტრო ინაუგურაციის დონისძიებების შეზღუდვას ითხოვს.

შს მინისტრმა გიორგი ბარამიძემ განაცხადა, რომ 25 იანვრის დონისძიებების რეფისორს აქვენტები გადაგანილი აქვს სანახაობრივ შარეზე და არ ითვალისწინებს შს სამინისტროს სპეციფიკას, რომელიც უსაფრთხოების ნორმების მაქსიმალურ დაცვას გულისხმობს.

გასაუბრება გაუბნა...

მინაბან საქმეთა მინისტრი გიორგი ბარამიძე „გაერთიანებული ქართული ბანკის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თანამეთავმჯდომარის თამაზ მაღლაკელიძის გაგაცებაში კიდევ რამდენიმე პირის ვინაობა დადგინდა. ესენი არიან გელა ბარბაბაძე, ვასილ ლოსაბერიძე და დავით ქოჩიაშვილი.

ინფორმაციები მოგვაწოდა ინტერ-პრესმა.

„ბარბაბეს“ ბანკი

ბანკი „ბარბაბეს“ ბანკი ... ...

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 11. ხუთშაბათი, 15 იანვარი, 2004 წელი

კანონმდებლები

საქართველოს პარლამენტმა ისტორიული გადაწყვეტილება მიიღო — გვექნება ახალი სახელმწიფო დროშა

პირველი გვერდიდან

როგორც რიგგარეშე სესიაზე აკადემიკოსმა დავით მუსხელიშვილმა განაცხადა, ეს დროშა ნამდვილად შუა საუკუნეების დროინდელი საქართველოს სახელმწიფო დროშა გახლავს. მეცნიერის არგუმენტების მიუხედავად, დეპუტატთა ერთი ნაწილი მაინც წინააღმდეგია ამ დროშის სახელმწიფო დროშად გამოცხადების და მიიჩნევენ, რომ პარლამენტის უმრავლესობა პოლიტიკურ გადაწყვეტილებას იღებს.

„ხუთჯვრიანი დროშა, ეს არის ის სიმბოლო, რომლითაც ქართველებმა ბოლო ათი წლის განმავლობაში მოიპოვეს პირველი დიდი გამარჯვება, რასაც მთელმა მსოფლიომ გაში დაუკრა და რასაც ვარდების რევოლუცია უწოდა. ხუთჯვრიანი დროშა ქართველთა გამარჯვების სიმბოლოა“, — განაცხადა სესიაზე სახელმწიფო მინისტრმა ზურაბ ჟვანიამ. მან იმედი გამოთქვა, რომ ახალი დროშა ქართული დიდების სიმბოლოდ იქცევა.

პარლამენტმა რიგგარეშე სესიაზე 148 მომხრით ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის მინისტრად დამტკიცა **ირაკლი რეხვიაშვილი,** რომელიც დაიბადა 1975 წელს თბილისში. იგი არის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის და პრინსტონის უნივერსიტეტის ვუდროუ ვილსონის სახელობის საერთაშორისო და საზოგადოებრივ ურთიერთობათა სასწავლებლის კურსდამთავრებული. ბოლო წლებში მუშაობდა მსოფლიო ბანკის კონსულტანტად (აშშ), იყო ადგილობრივი თვითმმართველობისა და საჯარო სამსახურის რეფორმების ინსტიტუტის პროგრამების მენეჯერი (უნგრეთი).

საქართველოს გენერალურ პროკურორად პარლამენტმა მსარი დაუჭირა **ირაკლი ოქრუაშვილის** კანდიდატურას. მომხრე იყო 151 დეპუტატი, წინააღმდეგი — ერთი. იგი დაიბადა 1973 წელს ცხინვალში. დამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საერთაშორისო სამართლისა და ურთიერთობების ფაკულტეტი. მუშაობდა სხვადასხვა თანამდებობებზე, 2003 წლის ნოემბრიდან კი იყო საქართველოს სახელმწიფო რწმუნებული საქართველოს ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ერთეულებში (გორის, კასპის, ხაშურის, ჯავის რაიონებსა და ქალაქ ცხინვალში).

უმაღლესმა საკანონმდებლო ორგანომ მიიღო დადგენილების პროექტი **ნიკოლოზ გაბრიჩიძის** საქართველოს უმწიანესი სასამართლოს წევრად არჩევის თაობაზე, კანონპროექტი „პროკურატურის შესახებ“ საქართველოს ორგანულ კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“. პარლამენტმა, აგრეთვე, მოახდინა რამდენიმე საერთაშორისო ხელშეკრულების რატიფიკაცია.

ამით, პარლამენტის რიგგარეშე სესიის 14 იანვრის ისტორიულმა სხდომამ მუშაობა დაასრულა.

სანინოსრავი.

მთავრობის ლოქაში.

ავტოგრაფები ახალ სახელმწიფო დროშაზე.

სიმბოლიკა

პირველი გვერდიდან

რაგინდ შუბები ამტკიცონ ერთმანეთს მკვლევარებმა, რაგინდ ცვლიდი დასანთან და ბოლი აადინონ, ეველა მეცნიერული დებულება და მოსაზრება მრთადდება და ანრს კარგავს, როცა ხუთჯვრიანი დროშა ანიათანხლით კაცს აქვს გათავისებული, როცა ანიათანხლით კაცი ამავად და ხიეკარულია ანრიალებს მას და თავისად მიანნია. ანც არაკარეული მოხანდეკობა: ხომხვი, ანვრანიჯანულები ეკრიან მას ქვის და გუნდს. ხდიც ქართველები, ო�c ნეკნი.

ეველაფერს თავი დავანებოთ, ხუთჯვრიანი დროშა „ვარდების რევოლუციის“ დროშაა!

არ გამოდგება ეს მხარდაჭერის არგუმენტად?

ჰოდა, პარლამენტმა გაითვალისწინა ერთმხად არჩეული საქართველოს პრეზიდენტის წინადადება და მიიღო პოლიტიკური გადაწეეეტილება ხუთჯვრიანი დროშის სახელმწიფო დროშად დამტკიცების თაობაზე.

ანუ: პრეზიდენტმა ხალხის ნება მიიტანა პარლამენტამდე, პარლამენტმა კი დაიკანონა ხალხისა და პრეზიდენტის ეს ნება.

ასეთი იგივე ანსებობს: დათმა, მეკლმა და მეკლმ მეკლარი ეირი ინოოეკ. ეის უნდა ერეოს ნაბოეი? გადაწეეიტეკ, მან, ეინც ეეელაზე ეეერიანია. მეკლმა ეამალ დიასეოოკა, ქრისტეკ რომ ეკარზე გაიკრეკ, იმ ეეკლ დიეებიდეო. მეკლმ კეკრი დაეკრა, მართალია, მაკის ნალოსაან ეკნწრებიდეო. დათეი მისედა, მაბიოთეკენო და მეკლეკეი დიეკანმა, სამი ეკლისკარ და ერთი რომელი დაიკარეთ თითს, მიგანაგე ენანაეკო.

ეოტა უნეირო შედარება კია, მაგრამ ამ ეამის ბილიკს გულდინჯად მოაშანდაკვან. იგის, მან მოსიარეულენი არ გადაუნეკეკენ, რაკიდა თეითონ აირნიკს.

ხუთჯვრიანი დროშაც ეკეკ მოწონეული, ანწეული და აბრობირეულია ხალხის მიერ!

ამდენად, საქართველოს ახალი დროშა აქეს.

ის არ არის გორგასლიან-დავითიან-თამარიანი.

დეკრამა იგის, მართალა ქართველთა ხაიანი დროშაა?

დეკრამა იგის, მართალა მალტური, ეკრეანდეკური ან კითოლიკური?

ბრინეიმნი, ეკეკ არაკეთარი მნიშვნელობა ამის ადარ აქეს.

იგი გამარჯვებული ხალხის დროშაა!

მან ეკეკ ეეინამდეკრა ბირეკენ გამარჯვებას — „ვარდების რევოლუციას“.

იქნებ კატეკენ ნაეხი და, ბოლოს და ბოლოს, ხეეა გამარჯვებებამდეკ მიგეკეკანონს, რაც (რანიც) ანე ხანატრკენი გაგეკიდა (ეოკეკ ეეკმანეკებში, მაგ-თეთრზოლიანი მინდიხეკრი დროით ეკრ არც ერთი წარმატება არ გეკიზეიია)!

არადა, როგორ გეკეირდება გამარჯვებები!...

ალეკო ახლანიშვილი.

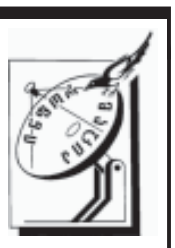

ჯუმბერ პატიაშვილს მინისტრობა არ სურს

ბპრესელებულ ინფორმაციას სოფლის მეურნეობისა და სურსათის მინისტრად პოლიტიკური გაერთიანება „ერთობის“ ლიდერის ჯუმბერ პატიაშვილის დანიშვნის შესახებ, „ერთობის“ ლიდერი არ აღასტურებს.

როგორც „ინტერ-პრესს“ პატიაშვილმა განუცხადა, აღნიშნული ინფორმაცია შცდარია. ყოველ შემთხვევაში, ნეშთვის აღნიშნული თანამდებობა ბრც შეზოუთავაზებიათ და როზც შემოთავაზონ, დღეკანდელ დღეს აღსასრულებელ ხელისუფლებაში მონაწილეობის არავითარი სურვილი არ მაქვს, თქვა მან და დასძინა, რომ თავის პარტიასთან ერთად სერიოზულად ემზადება საპარლამენტო არჩევნებისთვის.

ბერლინში, მწვანე კვირეულზე

დღეს ბერლინში გაიხსნება სოფლის მეურნეობისა და კვების პროდუქტების მწარმოებელთა საერთაშორისო გამოფენა „მწვანე კვირეული“, რომლის გახსნას საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სურსათის მინისტრი დავით კირკვალიძე დაესწრება.

გამოფენაში მონაწილეობას მიიღებენ მსოფლიოს წამყვანი ფირმები, კვების პროდუქტების მწარმოებლები და იმპორტიორები.

სიტუაციური

პირველი გვერდიდან

ის არ არის გორგასლიან-დავითიან-თამარიანი დროშა, ოღონდ ის გამარჯვებული ხალხის დროშაა!

ეს ეკეკ ეეინამდეკრა ბირეკენ გამარჯვებას — „ვარდების რევოლუციას“.

ეკეკ ეეინამდეკრა ბირეკენ გამარჯვებებამდეკ მიგეკეკანონს, რაც (რანიც) ანე ხანატრკენი გაგეკიდა (ეოკეკ ეეკმანეკებში, მაგ-თეთრზოლიანი მინდიხეკრი დროით ეკრ არც ერთი წარმატება არ გეკიზეიია)!

ალეკო ახლანიშვილი.

სხვისი თვალით

პირველი გვერდიდან

სხვაგვარად რომ ვთქვათ, შეეარდნაე ყოველთვის ცდილობდა გათვალისწინებინა მოსკოვის ინტერესები კავკასიაში — ამ თვალსაზრისით მის მიერ გადადგმული უკანასკნელი ნაბიჯი იყო საქართველოს ელექტროენერგიით მომარაგების საკითხების გადაცემა რუსეთის კომპანიებისათვის.

საკაკვილს თავისუფლად შეიძლება ვუწოდოთ „ამერიკელების კაცი“. იგი სწავლობდა ამერიკის შეერთებულ შტატებში, მუშაობდა იქ ადვოკატად, მოგვიანებით კი — ლობირებდა ნავთობის კომპანიებს. მისი, როგორც ოპოზიციის ლიდერის საქმიანობას, გარკვეულწილად, ბურჯს უმაგრებდნენ ამერიკის ფონდები, ისეთები, მაგალითად, როგორიც არის სოროსის ფონდი. შევარდნაძის წინააღმდეგ საპროტესტო მოძრაობის სათავეში ჩადგომის დროს, მან, როგორც ამბობენ, მიიღო კონსულტაციები ამერიკელი დიპლომატებისგან. აქედან კი ამკარა ხდება, რომ ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა იცის, თუ როგორ უნდა შეძლოს დაიცვას წარმაგებულად თავისი ინტერესები კავკასიის ამ ქვეყანაში საკაკვილის მეშვეობით, რომელსაც მნიშვნელოვანი სტრატეგიული ადგილმდებარეობა უკავია.

ვამინგტონმა რუსეთის მოსაზღვრე სამხრეთ კავკასიის სხვა რეგიონებშიც მოიკიდა ფეხი: მას გაჰყავს ნავთობსადენი ამერბაიჯანიდან თურქეთში საქართველოს ტერიტორიის გაელით. ეს შესაძლებელს გახდის, რომ კასპისპირა აუზებიდან ნავთობი დასავლეთის ბაზრებზე გაიგანონ რუსეთის გვერდის ავლით. ამერიკელი ექსპერტები ამბობენ, რომ ეს ფაქტორი ეკონომიკურ თვალსაზრისით ნაკლებ ეფექტურია, ვინაიდან ეს ნავთობი ბაკოდან ტუაფსეს ნავსადგურამდე ბევრ ადგილას ტანკერებით ზღვაზე გადაიტვირთება, ეს ამცირებს ეკონომიკურ ეფექტურობას, ოღონდ ეს ამ ეტაპზე ნაკლებ ეფექტურ ეკონომიკურ ეფექტურობას ანაზღაურებს ეროვნული უსაფრთხოება, ანუ ეს ფაქტორი ამ ეტაპზე ეროვნული უსაფრთხოებისთვის ეკონომიკურ ეფექტურობაზე ნაკლებ ეფექტურია.

**ეს ეფექტი ეკონომიკურ ეფექტურობაზე ნაკლებ ეფექტურია, ეს ეფექტი ეროვნული უსაფრთხოებისთვის

 პოზიცია

ახალი ხელისუფლების დილემები და პარადიგმები

(პირველი გვერდიდან)

— ბატონო იგორ, ნოემბრის მოვლენებმა შეძრა საქართველო, როგორია იმ დღეების თქვენეული ხედვა?

— 2003 წლის ნოემბრის მოვლენები წლების მანძილზე მწმადდებოდა. საქართველოში დამკვიდრებულმა პიროვნულმა მმართველობამ ქვეყანა უფსკრულამდე მიიყვანა, მით უმეტეს, რუსეთისა და აშშ-ის ერთობლივი „პროტექტორატის“ პირობებში. ასეთ ვითარებაში პოლიტიკურმა ბარომეტრმა შუსგად აჩვენა „ვარდების რევოლუციის“ მოახლოება. საზოგადოება მწად აღმოჩნდა ყველგასული ხელისუფლების მმვიდობიანი გმით შესაცვლელად. „მევარდნანმმი“, როგორც მოვლენა, დასრულდა.

ყოველივე ეს იყო ლოგიკური შედეგი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური პროცესისა, რომელსაც ნაციონალური მოძრაობა ჩაუდგა სათავეში, ხოლო მხარი დაუჭირეს „გაერთიანებულმა დემოკრატებმა“, „ერთობამ“, ბლოკმა „ეროვნული თანხმობა – იბერიის გაბრწყინებაბ“ და სხვა მრავალმა პოლიტიკურმა და საზოგადოებრივმა ორგანიზაციამ.

ხალხს მოუნატრა კანონზე დამყარებული სახელმწიფოებრივი ცხოვრება, და მამინ, როდესაც ხელისუფლება თავად ამმბადებდა „კარის სახელმწიფო გადაგრიალაცებას“, საზოგადოებამ მოახდინა „ვარდების რევოლუცია“, რომელიც უკიდურესი აუცილებლობით იყო გამოწვეული.

— ქვეყანაში მოხდა სახელისუფლებო ცვლა. შევარდნაძის სანგრძლივი მოდვაწეობის ეპოქა დამთავრდა. რას იტყოდით საქართველოს მეორე პრეზიდენტზე?

— მე 30 წელზე მეტია ვიკვლევ საქართველოს უახლესი ისტორიის პრობლემებს და ცხადია, უმდიდრესი მასალა დამიგროვდა შევარდნაძის შესახებაც. მალე გამოვა ჩემი „საქართველოს უახლესი ისტორიის ქრონიკები – 1970-1990“ პირველი წიგნი. რედაქტირების პროცესშია „ქრონიკების“ მეორე წიგნიც „ზიარად გამსახურდია – დისიდენტობიდან პრეზიდენტობამდე“. მმადდება „ქრონიკების“ სხვა გომეიც. ამ და სხვა გამოკვლევებმი შევარდნაძის ფენომენზეც მაქვს საუბარი. მსურს მის მოღვაწეობას ისტორიული შეფასება მივეცე.

მოკლე ინტერვიუში ძნელია ყოფილი პრეზიდენტის სრული პოლიტიკური სახის წარმოჩენა, მაგრამ ერთი დაბეჯითებით შეიძლება ითქვას: მან დაუმეა გამოუსწორებელი შეცდომები. ყველაფერი კი სამოგადოებასათვის ცნობილია და ამ საკითხს არ გავაგრძელებ. უკანასკნელ წლებში შევარდნაძემ მთლიანად ამოწურა საკუთარი თავი. იგი აღმოჩნდა სახელმწიფო კორუფციული სისტემის მძევალიც და მსხვერპლიც.

დიდი ძალისხმევისა და მონდომების მიუხედავად, 2003 წლის 22 ნოემბერს მან ვერ შეძლო ახალი პარლამენტი „ეკურთხებინა“, გართულებულ სიგუაციაში სასურველი პოლიტიკური მემკვიდრე დაესახელებინა და „ქართველ დენსიაოპინად“ ქცეულიყო.

არ ვიცი, ამკამად, პრეზიდენტის ხელშეუხებლობის ფონზე, რამდენად განხორციელდება საზოგადოების ერთი ნაწილის მოთხოვნა მისი სამართლებრივი პასუხისმგებლობის შესახებ, მაგრამ უდავოა: შევარდნაძე ისტორიის სამსაჯარო ნუნდა წარსულს, სადაც ბევრ კითხვასა თუ ბრალდებაზე პასუხის გაცემა მოუწევს.

დღეისათვის ისტორიის მიერ „ხილვადი“ შევარდნაძე დიდ სიმპათიის არ იწვევს. როგორია „უხილავი“ საქართველოს მეორე პრეზიდენტი, ამას დროს და ისტორია გადაწყვეტენ.

— 2003 წლის 23 ნოემბერს ხელისუფლებაში მოვიდა ახალი პოლიტიკური გუნდი. 2004 წლის 4 იანვარს საქართველომ ირჩია ახალი პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი. რას ფიქრობს ისტორიკოსი და პოლიტოლოგი იგორ კვესელავა ამის შესახებ?

— მე, 2003 წლის ნოემბრის მოვლენების ერთ-ერთ მონაწილეს და მხარდამჭერს, გამორჩეული განცდა მეუფლება ამ პროცესების შედეგების გამო. 1990 წლის მშვიდობიანი რევოლუციით მოპოვებულმა, მაგრამ შემდგომ, წლების მანძილზე სისხლიანი სახელმწიფო გადგრიალებით დთრგუნულმა თავისუფლების სულმა კვლავ იფეთქა, წარმოჩინდა ქართული სულიერი ენერგიის სახით და გზა გაუხსნა პოლიტიკაში ახალ სახეებს, რომლებიც სახელმწიფოს საპაკრონოდ და ქვეყნის გადასარჩენად მოვიდნენ.

ჯვრითა და ვარდებით მოსული „გრიადა“ სიმბოლურ სახეს იღებს და ისტორიული და ქრისტიანული კანონზომიერება კიდევ ერთი მინიშნებაა იმაზე, რომ ღვთისმშობლის წილხვედრ ქვეყანას და მის ხალხს არ შეეძლოთ ასე დიდხანს უმიზნოდ ხეტიალი და ყოფნა სიბნელეში, სასოწარკვეთასა და გაჭირვებაში.

— მიხეილ სააკაშვილის პრეზიდენტად არჩევით ქვეყანა გადარჩა?

— ახალი პრეზიდენტის არჩევით კიდევ ერთხელ დადასტურდა ხალხის ნება და სულისკვეთება. „ვარდების რევოლუცია“ დამთავრდა. ხელისუფლების სათავეში მოსასვლელად მიხეილ სააკაშვილმა ურთულესი გზა გაიარა. ახალგაზრდა ლიდერი მიზანმიმართულად, უმიზრად მიიწევდა წინ და თავისი კუთვნილი ადგილი დამიკვიდრა XXI საუკუნის საქართველოს ისტორიაში, როგორც ახალი აზროვნების და მოქმედების პოლიტიკოსმა. იგი ქვეყნისადმი დამოკიდებულებას საზღვრავს დიდი წარსულით, მიმნიანი აწმყოთი და ნათელი მომავლით.

ახალი პრეზიდენტი, ალბათ, მალე ჩამოაყალიბებს სამოქმედო 5-წლიან პროგრამას, რომლის ცალკეული პრინციპები ცნობილია საზოგადოებისათვის. აქ გამოიკვეთება საერთო მიმანი, საერთო ინტერესი, საერთო სტრატეგია, რომელიც პოზიციათა გაქტიკურ განსხვავებასაც აიგანს.

მიხეილ სააკაშვილის მდგრადი პოლიტიკურ-სახელმწიფოებრივი სახე უპირველესად მის საკადრო პოლიტიკაში გამოჩნდება. სააკაშვილი, ბურჯანაძე, ყვანია და მათი თანამებრძოლები ერთ თოკზე ჩაბმულნი მიემართებიან მწვერვალის დასაპყრობად, გულმიც კი არ მინდა გავიფო, რომ ამ ერთიანი გუნდის წევრები, რაღაც ცდუნებას აჰყვებიან, ერთიანობის ჯაჭვს მოწყდებიან, დანაპირებს ვერ შეუსრულებენ ხალხს და გარეშე მგრეხაც „გაახარებენ“ და მინაურსაც...

— მიხეილ სააკაშვილს ბევრი რამის დაწყება სუფთა ფურცლიდან მოუწევს...

— დიახ. მან ძველი შენობა კი არ უნდა შეაკეთოს, არამედ ახალი უნდა აამენოს. მის წინაშე ბევრი პარადიგმაცაა და დილემაც. მას პოლიტიკური ჭაბარაკის დაფაზე სწრაფი და სწორი სვლების გაკეთება მოუწევს. არასწორი სვლა მამათის მომასწავებელია. სამოგადოება არ სურს იხილოს დამარცხებული პრეზიდენტი.

— ხომ არ არის მოსალოდნელი რეპრესიები? მით უმეტეს, რომ მოგიერთები არ აპირებენ პრეზიდენტის ნაბეჭი ჩასხდომას!

— დღეისანდელ საქართველოში პრეზიდენტისა და ხელისუფლების ნავი ხალხსა და საზოგადოებას ეკუთვნის. სამმობლოს მოყვარული ყველა კაცი ამ ნავში უნდა ჩაჯდეს და სწრაფად მოუსვას ნიჩბები ქვეყნის საკეთილდღეოდ. რაც შეეხება „რეპრესიებს“, მე არ ვისურვებდი ახალ პრეზიდენტს თავი ამით გამეჩინანა. თუმცა დღეკანდელ მდგომარეობაში მყოფ ქვეყანას კანონიერების და წესრიგის დაცვა სჭირდება. თუ ამის განხორციელება „რეპრესიად“ მოინათლება, ხალხი მას მხარს დაუჭერს. ხმალი ამოღებულია და პრეზიდენტმა მანამდე არ უნდა ჩააგოს იგი ქარქაშში, სანამ ნორმალურ საზოგადოებრივ და სახელმწიფოებრივ ცხოვრებას არ უბრუნველყოფს ქვეყანაში. სახელმწიფომ უნდა შეასრულოს ყველა თავისი ფუნქცია. საქართველო კვლავ ერთიანი ევროპული ოჯახის ნაწილია. ევროპელ ოჯახურ-კლანურ ქვეყნად. დაუსჯელობის სინდრომის მოსპობა მიხეილ სააკაშვილის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი მისიაა.

— ხომ არ გეშინებათ, რომ ქართული ინტელიგენციის ერთი ნაწილი განზე გადგება პროცესებს, მათი ხმა არ ისმის?

— აბსოლუტურად გეთანხმებით. როგორც გამსახურდიას დროს, ახლაც ინტელიგენციის ნაწილმა საწინააღმდეგო პოზიცია დაიკავა. ზოგი ნეიტრალურია, ბუჩქებიდან იყურება და თავის დროს ელოდება. მიხეილ სააკაშვილმმ მათ ერთ მაგარებელმი ჩაჯდომმ შესთავაზა და თუ ბაქანზე მოსვლა დაგვიანეს, ეს მათი პრობლემაა. სააკაშვილი არ არის მეკარნახეძე, „გორიერულ“ ადამიანებთან დიალოგები გამართოს.

— თქვენი აზრით, რა იდეოლოგიით მოდის მიხეილ სააკაშვილი ხელისუფლებაში?

— ახალი პრეზიდენტი ხალხმა მოიყვანა ხელისუფლებაში. იგი სახალხო პრეზიდენტია, ხოლო ნაციონალური მოძრაობა საერთო-სახალხო მოძრაობა, ეროვნული მოძრაობის უმაღლესი მწვერვალია. შესაბამისად სახელმწიფო მისი რეალიზების სამუალებაა.

მიხეილ ს

მოგონებები

ირაკლი აბაშიძე

ზარები ოცდაათიანი წლებიდან

ანდრია ბალანჩივაძესთან ერთად.

მეტნსმეტად გახმაურდა ვლადიმერ ჯიქიას სახელიც. თუ ძველი რევოლუციონერების (ვისაც ცალ-ცალკე ყველას რევოლუციაა თავის პირად დამსახურებად მიაჩნდა) ბუმღერნი – ვინ არის, საიდან მოვიდა ეს კაცი? – ქვეყნის, საქართველოს თავკაცის ახელებდა და ნერვებს უშლიდა, ვლადიმერ ჯიქიას სახელ-დიდების იგი სავსებით ვედარ იგანდა. ჯიქია ძველი რევოლუციონერიც იყო და ახალი ქვეყნის მშენებელიც. ჯიქია მას თითქმის არ უწევდა ანგარიშს. მას ცენტრთან ქქონდა უმჭიდროესი კავშირი და უდიდესი ძველი ნაცნობობა, საქართველოს აღგილობრივი ხელისუფლება მას თითქმის არაფრად სჭირდებოდა.

ასე გაჩნდნენ იმ წლებში „უადგილმამული „ახალი ფეოდალები“. მათ მორის, ვლადიმერ ჯიქიას გარდა იყო უცხოეთში განათლებული და იმ ხანებში საქართველოში დაბრუნებული, საშოგადოებაში ერთობ პოპულარული მეცნიერი ბაქტერიოლოგი, ძალიან ლამაზი კაცი, „ლევანლასი“ (პაოლო იაშვილის შერქმეულია) გიორგი ელიავა, რომელმაც თბილისში, მეცხეთისკენ მიმავალ გზაზე, ააგო დიდი ბაქტერიოფაგის ლაბორატორია, სრულიად ახალი რამ ქართული ეროვნული ბაქტერიოლოგიისა. ეს ლაბორატორია ერთ-ერთ დიდ გრანტუნად ეკუთვნოდა ბაქტერიოლოგ ალექსანდრე ბალანჩივაძეს. ეს ბალანჩივაძე ერთ-ერთ ფანატიკოსად ითვლებოდა ბაქტერიოლოგიაში

10 მილიონი დოლარი იბრაჰიმ დურის დასაკავებლად

ბაღდადში ქალაქ ბაქუბის პოლიციის უნუნის წინ გაჩერებულ ავტომობილში დაგებული ბომბის აფეთქების შედეგად დაღუპა ... ადგილი. ... ეროვნებ. ... ერაყელ ... ერაყელ ... ...

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 11, ხუთშაბათი, 15 იანვარი, 2004 წელი.

პერალდიკა

ქვეყანასა შინა იყო და ქვეყანამ იგი ვერ იცნო

დიდი თუ პატარა, სპეციალისტი თუ დილეტანტი, ქართული პერალდიკითაა დაინტერესებული. სახელმწიფომ პერალდიკის სპეციალური სამთავრობო კომისია შექმნა. კომუნისტურ ხანაში ქართულ პერალდიკურ სიმბოლიკებს დეკორატიული დანიშნულება ჰქონდა, ხოლო დამოუკიდებელ საქართველოში კანონმდებლური, „გამოყენებითი" სასიცოცხლო მიენიჭა.

ქართული პერალდიკა ნაკლებად შესწავლილია ისტორიული მეცნიერების მიერ. 1980 წელს, როცა მისნელ ვაჟბოლსკის ნაშრომი „საქართველოს პერალდიკური სიმბოლიკა" ქართულ და რუსულ ენებზე ერთ წიგნად გამოიცა, საბჭოთა წყობა საკმაოდ მორყეული იყო და გარეშოც მიესადაგებოდა. შეკვლევარები ვახუშტის ნააზრევში იხედებიან და ბევრს საინტერესოს პოულობენ. საკითხი შუაცაი კვლევას მოითხოვს. ბევრი მასალაა შესასწავლი.

ქალბატონ ნინო გარყავშვილს წერილში „წმინდა გიორგი ქართულ დროშაზე" (დროშის სურათით) ყურადღება შეუქცევია თეიმურაზ ბაგრატიონის ნაშრომისათვის „ისტორია დროშებიანან ოვეირიისა, ე. ი. გიორგისა, რომელ არს სრულიად საქართველოისა" და გბმ. „თბილისში" გამოუქვეყნებია (5-6 ნოემბერი, 2003). ეს საინტერესო, ყურადსაღები მასალაა შეკვლევართათვის.

ამავე მიზანს ემსახურებოდა იონა შეუნარგიას პუბლიკაცია „საქართველოს გერბი (გბმ. „დროება" №171, 14 აგვისტო, 1880, რომელსაც მკითხველს ვაწვდით ავგორისეული ტექსტის მცირედი შეკვეცით.

ალექსანდრე კალანდაძის წიგნში „ქართველ მწერალთა სახლ-შუნეუმში" (თბ. 1955) ქვესათაურით „ალექსანდრე ყაბეგის სახელობის მხარეთმცოდნეობის შუნეუმის შესახებ", ავგორი წერს: „...ისტორიის განყოფილებაში ინახება ე. წ. ხეკისბერი გიოს დროშა. იგი დამზადებულია თეთრი აბრეშუმის ქსოვილისაგან და ორივე მხარეზე დაკერებული აქვს ჯვარი... ამეიათი ეეგშემპლარია ფეთისმმობლის ხაგი-დროშა, რომელიც XI-XII საუკუნით თარიღდება. დროშას აქვს ასოშთავრული წარწერა".

ალბათ, იონა შეუნარგიას არქეიში ინახება აღწერილი სურათი. კარგი იქნება, დაინტერესებული მკლევარი მას მიაგნებდეს.

გიორგი სარაჯიშვილი.

იონა მეუნარგია

საქართველოს გერბი

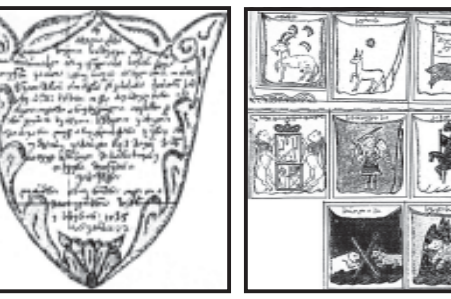

კინის ბიბლიოთეკადამ ერგო უნივერსიტეტსაო, მაგრამ თითონ კარგიდამ არა სჩანსრა. უეჭველია, ბოლოს ფურცლებე იქნებოდა წარწერა, მაგრამ ეს ფურცლები არავინ იცის სად არის.

ეს აგლასი დროებით იყო გამოგზავნილი თბილისში. ყველამ დიდის სიამოვნებით ვნახეთ ის, ყველას ჩვენგანს მოაგვარა იმან პაგრიოტული ნერწყვი და კიდევ ერთ ჯერ მოვიგონეთ ჩვენი დიდებული წარსული... მაგრამ ამ მოგონებით აწმყოს კი არავითარი ნუგეში არ მიეცა. ქართულ საზოგადოების რჩეულთა, რომელთაც ნახეს აგლასი, ბევრი აგრიალეს ის, ბევრი ათვალიერეს, ბევრი იძახეს: „რა მშვენიერია", „რამდენი შრომა გაუწევია", „რამდენი ცოდნა ჰქონიაო" და ხელში სიგარით გაბაეს ამ აგლასზე დარბაისლური, ბრძნული ქართული მუსაიფი... მაგრამ არავის თავში არ მოუვიდა გადაეღებინებინათ ეს აგლასი და რამდენიმე ათი ეგზემპლარი მაინც გაეკრცელებინათ საქართველოში. რომ გეკითხა, ყველას ესმოდა ამ აგლასის დიდი მნიშვნელობა, ყველას უნდოდა თავის კაბინეტის გასამშვენიერებლად ჰქონოდა ამისი პირი. ბევრს შეეძლო ერთი

პაპპასიის სგაგისგიკურ კომიტეგმა დაიბარა ყაბანის უნივერსიტეგიდამ ვახუშგის ხელით შედგენილი საქართველოს კარგა. ეს კარგა, ანუ უფრო ნამდვილად რომ ვსთქვათ, აგლასი, რადგანაც, ის წინა პირველათ, ყოფილა შემდგარი 8 თაბახიდამ, რომელთაგან ეხლა 4 თაბახ ნახევარი-ღა დარჩენილა, არ ვიცით ნამდვილად საიდან უშოენია ყაბანის უნივერსიტეგის ბიბლიოთეკას. ზოგი ამბობს, ეს კარგა პოტემკინის ბიბლიოთეკიდამ ერგო უნივერსიტეგსაო, მაგრამ თითონ კარგიდამ არა სჩანსრა. უეჭველია, ბოლოს ფურცლებე იქნებოდა წარწერა, მაგრამ ეს ფურცლები არავინ იცის სად არის.

ეს აგლასი დროებით იყო გამოგზავნილი თბილისში. ყველამ დიდის სიამოვნებით ვნახეთ ის, ყველას ჩვენგანს მოაგვარა იმან პაგრიოტული ნერწყვი და კიდევ ერთ ჯერ მოვიგონეთ ჩვენი დიდებული წარსული... მაგრამ ამ მოგონებით აწმყოს კი არავითარი ნუგეში არ მიეცა. ქართულ საზოგადოების რჩეულთა, რომელთაც ნახეს აგლასი, ბევრი აგრიალეს ის, ბევრი ათვალიერეს, ბევრი იძახეს: „რა მშვენიერია", „რამდენი შრომა გაუწევია", „რამდენი ცოდნა ჰქონიაო" და ხელში სიგარით გაბაეს ამ აგლასზე დარბაისლური, ბრძნული ქართული მუსაიფი... მაგრამ არავის თავში არ მოუვიდა გადაეღებინებინათ ეს აგლასი და რამდენიმე ათი ეგზემპლარი მაინც გაეკრცელებინათ საქართველოში. რომ გეკითხა, ყველას ესმოდა ამ აგლასის დიდი მნიშვნელობა, ყველას უნდოდა თავის კაბინეტის გასამშვენიერებლად ჰქონოდა ამისი პირი. ბევრს შეეძლო ერთი სიტყვა ეთქვა და იქვე, იმავე წამს, მოეკრიფა 30-40 თუმანი, რომელიც საჭირო იყო ამ აგლასის ლიგოგრაფიით გადაღებისათვის, მაგრამ... ყველამ ქიუული სიფრთხილე და სიჩუმე არჩია ჩვენში ნაძრახ საქმეს... აგლასი იყო ჩვენში სამოიდე თვე და ისევ უკან გაგზავნეს რუსეთში...

ნეგარ-ხსენებულმა ვახუშგიმ, რომელსაც კლიმ (ისტორიის მფარველმა მუზამ – ბ. ხ.) უსაყვედურა ამ ნაირი ქართველების დაუდევრობა, თქვა თურმე: „მე რა მეთქმის, იგი ქვეყანასა შინა იყო ქვეყანამან იგი ვერ იცნო" და მიუბრუნდა თავის დაუსრულებელ ფიქრს საქართველოზე...

ამ აგლასის თავზე აწერია: „ენითა ლათინთათა საკუთარი სახელი ამისი გაბუღა და კარგა ანუ აგლასი, ხოლო ქართულად რუკა". ოკრუგის მგაბმა გადაადებინა ამ აგლასიდან ხუთი თუ ექვსი ფოგოგრაფია, რომელთაგან ერთი მაქვს მე. ამ აგლასში, რომლისთვისაც მართლა რომ გასაკვირველი შრომა და გული მოდგინება დაუხარჯავს ავგორს, არის კარგეს გარდა თბილისის პლანი, რომელიც გამოსცა სგაგისგიკურ კომიგეგმა და საქართველოს გერბი და დროშები რომლებზედაც მინდა მე ლაპარაკი.

* * *

პირველს რუკაზე ვილაპარაკოთ ვახუშგურათ, რომელიც წარმოადგენს კვეკასიის აქეთ მხარეს, არის დახაგული ფთთხმეგი გერბი საქართველოს სხვადასხვა ნაწილებისა. სამწუხაროდ, ფოგოგრაფიაში შავს გარდა სხვა ფერი არ აჩნდება-რა, ამიგომ მე არ შემიძლია აქ მოვიყვანო არც ბეჭდის ფონები, არც ის სხვადასხვა ფერი, რომლითაც არის შეღებილი გერბზე გამოსახული საგნები, რადგანაც ამას ვწერ ფოგოგრაფიული პირიდამ. მოგვყავს რიგზე ამ გერბთ აღწერა:

აფხაზეთი. გერბზე გამოსახულია თხა, რომელსაც მარჯვენა წინა ფეხი მაღლა აუღია და უნდა წინ გადადგას. თავზე აქვს ორი ეეებერთელა რქა, რომელს შემთა ფონზე არის ამოსახული სამი ახალი მთვარე.

გურია. ერთი პაგარა შველი, რომელსაც მარჯვენა წინა ფეხი მაღლა უჭირავს, თითქოს გველს უკბენიაო. შემთ ფონზე გამობრჭყინავს ერთი დიდი ვარსკვლავი.

ოფლნი. ერთი უშველესი გახი, უზარ-მაზარი ეშვებიო. წინაფეხებით უჭირავს ბაირაღი, რომელმედაც გამოსახულია თეთრი მგრედი და ვარსკვლავებიი.

იმერეთი. პაველ მოციქულის ირეში, რომელსაც რქებს შუა აქვს ჯვარი. რქას ზემოთ სამეფო გვირგვინი და ფონზე ახალი მთვარე.

საქართველო. წმიდა გიორგი თეთრ ცხენზე. ცხენს ფეხქვეშ ლეგენდარული დრაკონი, რომლის პირში ჩაუთხრია წმიდა გიორგის ისარი; ისარი გახსულა მეორე მხრით და ჩაფლულა მიწაში. წმიდა გიორგის ზემოთ უხილავი არსების მარჯვენას უჭირავს ერთი რაღაც გვირგვინის მსგავსი საგანი.

სამეფო კვართიან დავითიანი საქართველოში. ეს ბეჭედი ყველას უნახავს ჩვენში, ძველებურ ქართულ წიგნებში, თუ შენობებზე. ამ კარგაზე ამნაირად არის ის გამოსახული: გამოსაგული ერთი ჯრეტი ფიცარი, რომლის ზემოთ ნახევარი უჭირავს სამეფო კვართს, ქვემო ნახევარი გაყოფილი ოთხად. ზემო განყოფილებაზე არის გვირგვინი და დავითის ქნარი (ლირა); ქვემოთ – დავითისავე შურდული და სკიპტრა. ფიცარზე ადგია გვირგვინი და ორი ლომი იცავს ამ საქართველოს ემბლემას.

იონა მეუნარგია

საქართველოს გერბი

შენიშვნა. ეს გერბი ვერ ეთანხმება იმათ, რომელთაც ძველ წიგნებში ეპოულობთ... ვილაპარაკოთ ამ გერბზე. ყველაზე უფრო ლამაზი და ხელოვანი გერბი დავითიან-ბაგრატიონთა მინახავს მეპარიეის ნაციონალურ ბიბლიოთეკაში. გრძელ ფიცრის მაგიერ ამ ბეჭედზე არის გამოსახული ოთხკუთხედი (კვადრატი), რომელსაც ძირს გასაბმევნიერებლად აქვს ცოტა გამოწეული ცხვირი. გარე შემოღეულები ხაზიდამ ერთი ფრჩხილის სიგანეზე შიგნით აქვს მეორე პარალელური ხაზი, რომელთა შუა ირეკვლე აწერია არშიათ: „ეფფიკა უფალი დავითს ჭეშმარიტებითა და არა შეურაცხყოს იგი. ნაყოფისა მუცლისა შენისა დავსვა საყდართა შენთა". კვადრატის შუაგულზე არის გამოსახული კვართი უფლისა, რომლის გარშემო აწერია: „ქ. კვართი იგი, რომელი იყო უკერველ მეით გამოქსოვილყოველად". კვადრატი არის გაყოფილი, ჯვარით, ოთხათ: ზემოთ, მარცხნივ, არის დავითის ქნარი და შურდული, მარჯვნით – სკიპტრა, ხმალი და ისეთი სფერა, ზემოდან ჯვარ-დასმული, რომელსაც აძღევენ მაცხოვარს ეკლესიურ მხატვრობაში და რომელსაც მსოფლიოს უწოდებენ; ქვემოთ, მარცხნივ არის გამოსახული სასწორი – მართალ-მსაჯულობის ემბლემა, მარჯვნივ – წმინდა გიორგი დრაკონით. ორი უზარ-მაზარი ლომი, უკანა ფეხებზე შემდგარი, წინა ფეხებით მოხვევიან ამ კვადრატის ზემოთ კუთხეებს და თავგანწირული არიან, რომ არ მიაკარონ არავითარი კაცობრივი ძალა ამ ღერბს. სულ ზემოთ, ღერბზე დამორვებით, ორ ანგელოზთ უპყრიათ დიდი და ძვირფასსათ შემკული გვირგვინი. ამ ანგელოზთაც თავისუფალ ხელებში უჭირავთ ხმლები და ლომებთან ერთად იცავენ მეფეთა გვირგვინს.

ბედნიერი ჰაბრი მოსულია თავში ხელოსანს, რომელმაც ზეცათა ძალთ და ქვეყნის უძლიერესთ ცხოველთ ჩააბარა ამ გერბის მრთლად და უვნებლად დაცვა...

საქართველო. ერთი ქონდრის მთავარანგელოზი, თეთრი, ძირს გამლილი ფრთებით. მარჯვენა ხელით უჭირავს ხმალი, მარცხენა ხელი კი ჩაუვლია ქარქაშისთვის. არხისგრაგიეს განთ აცვია აბჯარი.

კახეთი. ოქროს ფერი ცხენი (პეგასი). ფრთები აქვს ფაფარის ბოლოსთან, მაღალ ამეერილი. მარჯვენა ფეხით უჭირავს ბაირაღი, რომელმედაც არის გამოხატული ლილია, ზემოთ ფონზე არის დახატული გვირგვინი.

სომხეთი. ვეფხი, რომელიც ძირს ჩაწეულა და თავი აუშვერია მის ზემო დახატული გვირგვინისაკენ, თითქო ეთამაშება გვირგვინსო და უნდა პირი მოაყლოსო. გვირგვინის ზემოთ არის გამოსახული მზე. წინა ფეხებით ლომს უჭირავს ისარი.

შირვანი. გარეული თხა: წინა ფეხებით უჭირავს ბაირაღი, რომელზედაც გამოსახულია რაღაც მწერი.

ლეკეთა და დაღისტანისა. სამი მაღალი მთის წვერი მაქრისთავსავით ერთმანეთის გვერდზე აყუდებული; ორ მთას შუა, ნახევრათ, გამომხტარა რაღაც ცხოველი, რომელიც მგელსაც ჰგავს და მელასაც. წინა ფეხებით ამ ცხოველს უჭირავს პაგარა ბაირაღი.

სამცხე-სათაბაგო. მინდორზე გაწოლილი პაგარა კრავი, ცოგა მოდიდო რქებით, წინა ფეხებით უჭირავს თეთრი ბაირაღი, რომელზედაც არის გამოსახული ერთი ხმალი და ორი ვარსკვლავი.

ქართლი. ჯვრით გადადებული ხმალი და სკიპტრა, რომლეებთაც იქით-აქეთ მოსწოლიათ ძროხა და კურო.

სვანეთი. უმნოთ აწოწვილი მთები, რომლებზედაც თითქოს მიუკრავთო ერთი დათვი.

ოსეთი. მაღალი მთები. ერთი პაგარა ვეფხვი გამოსულა მთიდამ და გბას დასდგომია.

რანი. ჩინებულად დახატული აბლაბუდა. მწერს გაუთავებია ქსოვა და უცდის თავისი მცბიერების მსხვერპლს.

ორიოდე სიტყვა საქართველოს თავადიშვილების და ერისთავების დროშებზე.

აგლასში აქა-იქ არის გამოხატული შემდეგი რეა დროშა:

რუსთველის – მწვანე დროშა.
ალავერდის – ყავის ფერი.
ენისელის – მოყვითალო.
ქიზიყის – თეთრი.
ზემო-ქართლის – ყვითელი.
საციციანოსი – წითელი.
მუხრანისა – მწვანე.
ბარათიანთა – თეთრი.

ნამდვილია თუ არა ზემო მოყვანილი ბეჭდები და ბაირაღები, ამის პასუხისმგებელი იყოს თითონ ვახუშგი... რადგანაც ამ ბეჭდებზე არც ისგორიულ წიგნებში და სგაგიებში არის, არც ზეპირ-გადმოცემით გაგონილა-რა, შეიძლება, რომ ვახუშგმა შეადგინა ეს გერბები რუსეთის გუბერნიების ბეჭდების წაბაძვით. რაც უნდა იყოს, როდესაც ამ გერბთ გამკეთებელი არის ისეთი ავგორიგეტები, როგორიც იყო ქართველ ისგორიისათვის და გეოგრაფიისათვის ვახუშგი, მაინც ამათი გაცნობა უინგერესო არ იქნება...

პოლემიკა

ერთხელ კიდევ და უკანასკნელად აბრევიატურების გამო

რევაზ ბერულავას არ ეედავება. ისიც ჩემსავეთ ქართული ენის დირსებისათვის იბრძვის, ხოლო ალგერნგაგული აზრის არსებობას უნდა შეეგუოთ.

მხოლოდ მიეუთითეთ მის წერილში ჩემი აზრის შეცდომით გგდოოცეგმასა და არასწორ ინგერპრეგაციაზე.

1. ეწერ: ჯალმის წვერს მოედო სიგყვა და თავი შეეიკავე, ე. ი. კალამი არ გამქცეეიგ-მეთქი. განა ამის ზიხედით შეიძლება თქმა და, მით უმეგეს წერილის სათაურში გგგანა – „ენის დაცვა გაქცეული კალმით შეუძლებელია"?

2. ეწერ: „უცხოური კალკები, უცხოური აბრევიაგურები (დაბეჭდილია აბრევიაგურების, რაც კორექგურული შეცდომაა), რასაც, ვითომდა, ჩვენი ენის ბუნებასთან ვათანხმებთ, არ შემოგვეპაროს". პასუხში ვკითხულობთ: „რას ნიშნავს უცხოური ენის აბრევიაგურის სგრუქგურის ქართული ენის ბუნებასთან შეთანხმება?" ჯერ ერთი, მე არ მიწერია „უცხოური ენის აბრევიაგურა", ელაპარაკობ, მოგადად, აბრევიაგურებზე, რომელიც უცხოეთშია გავრცელებული და ჩვენი ენის ბუნებას არ შეეფერება. მეორეც, საიდან გაჩნდა აქ სიგყვა სგრუქგურა, რაზედაც შემდეგ ავგორი საგანგებოდ მსჯელობს: „მე არ მაინგერესებს უცხო ენის სგრუქგურა".

3. ეწერ: ქართულ ენაში სიგყვათმემოკლების გამო მეგყველების ეკონომიურობის წინააღმდეგ და ვაგრძელებ: „ბევრი სხვა ენისაგან განსხვავებით ქართულში ხშირია გრძელი, მრავალმარცვლიანი სიგყვები და იქნებ მათ შემოკლება-შეკვეცაზეც ვიფიქროთ?" ნუთუ ძნელი გახგებია ამ ფრაზის იუმორისგული შინაარსი? ავგორს კი იგი პირდაპირი აზრით ესმის და მომაწერს, თითქოს გრძელი ქართული სიგყვების შემოკლებას მოვითხოვდე: „ეს ახალი იდეაა... მივყვეთ მსჯელობას და შევკვეცოთ მრავალმარცვლიანი სიგყვა „შეალიმეიი", რომელი თაობა დავგოვოთ?"

4. ავგორი მკითხველს ისეთ მთაბეჭდილებას უქმნის, თითქოს, წინააღმდეგი ვიყო ამა თუ იმ კონკრეგული უცხოური ან ჩვენს მიერ შექმნილი და დამკვიდრებული აბრევიაგურებისა. ამის თაობაზე ვწერდი: „შეიძლება ძალისძალათი თავს მოახვეთ ხალხს, ისე როგორც თავის დროზე წინ არ აღვუდექით არა ერთ ხელოვნურ შემოკლებას, თუმცა ამის ნებას არავინ მოგვცემდა (მხედველობაში მაქვს რუსულ-კომუნისგური რეჟიმის პირობები), რომელმაც შემდეგ ფეხი მოიკიდა და დღეს ეერას გგით ვეღარ განდევნი ენიდან".

ნაგო და მიდხი (რამედაც ავგორი მიუთითებს) უცხოური სამყაროდან შემოსული ლექსიკური ერთეულებია. უცხოური ლექსიკით ენის გამდიდრება ჩვეულებრივი მოვლენაა. სხვა საფეროში კი ენა კონსერვაგიულია.

გაერო და ევროკავშირი ისეა ჩვენში დამკვიდრებული, რომ მის წინააღმდეგ ბრძოლა უსაგნოა. უნდა ვერიდოთ ეროვნული ენის ბამაზე ახალი აბრევიაგურების შექმნას. თუ გამლილად არ დავწერთ: „მხიარულთა და საბრიანთა კლუბი" და მაინცადამაინც შემოკლება გვინდა, მან სან კან-ს ისეე კაევენი სჯობს.

ავგორი მომაწერს, თითქოს „საჭირო იყო ისეთი წესის მონახვა, რაც აგაღერებდა თანხმოვნებიან აბრევიაგურებს". ეს წინადადება ჩემს წერილში არ არის!

და ბოლოს, ორიოდე უბუსგობაზე მივუთითებ. 1. ავგორი აღნიშნავს, რომ სიგყვათმემოკლებათა სფეროში მე „არც ერთი ნამრომი, თუნდაც ერთი საგაზეთო სგატია არ დამიწერია". ვასახელებ გგზეთებს: „ლიტერაგურული საქართველო", „მშვიდობა ყოველთა" და ბრომურას „წინ, რუსთაველისაკენ", სადაც მოთავსებულია ჩემი წერილები: „რა ენა ენა ხადღს", „მივხედოთ ჩვენს ენას" და ნამრომი „ვეფხისგყაოსნის ენა თანამედროვე მეგყველებაში". ყველგან სიგყვათმემოკლებებზეა საუბარი. აბრევიაგურების შესახებ რადაიმეიც კი ვისაუბრე.

ავგორი მედავება, რომ ძირძველ ქართულს ახასიათებდა სიგყვათმემოკლებანაო. მაგალითებად მოაქვს ღმ. (ღმერთი), უფ. (უფალი) და სხვა. ძველქართულში ასეთი მემოკლებები არ არსებობდა. ღმერთი და უფალი ქარაგმებით იკითხებოდა. მაგალითად: ღ-თი, უ-მან (ქარაგმების არსებობაზე კი ჩემს წერილში მივუთითებ). კიდევ უფრო უმართებულია სიგყვათმემოკლებათა რიცხვში შევიგანოთ წლების აღნიშვნა ასოებით (ჩყიბ), რაც ჩვეულებრივი იყო ძველ ენაში. ეე ასო ციფრს ცვლიდა (სხვათა შორის, თავად წერს: ჯღწე. ასეთი თარიღი არ არსებობს).

როგორც ვხედავთ, მე მხოლოდ ფაქტებს კონსგაგაციას ვახდენ, კვალიფიკაციისაგან თავს ვიკავებ. იგი მკითხველისთვის მიმინდვია.

ვთქვი და ვიმეორებ: შესაძლოა, რომელიმე სპეციალისგი თავისი ვიწრო პროფესიული საჭიროებისათვის მიმართავდეს სიგყვათმემოკლებებს, მაგრამ, ამას არამც და არამც არ უნდა მივეცეთ მასობრივი ხასიათი, არ უნდა გადავიდეს ხალხის მეგყველებაში, რომ წინააპრთაგან განძად გადმოცემული „ენა მემკული და კურთხეული" არ შევბღალოთ.

მაგრამ, ვაგყობ, ჩემსა და სხვების ძალისხმევას შედეგი არ მოაქვს, ისეე გრძელდება პრესის ფურცლებიდან ეუთოსა და სემეკას პროპაგანდა, ისეე ისმის ტელეეკრანიდან ცეესკო და დეხეთე. ვიდრე საქმეში სათანადო ორგანოები არ ჩაერევიან, არაფერი გამოვა (მკითხველს შევახსენებ, რომ ამ ოცეიოდე წლის წინათ საფრანგეთის მეცნიერებათა აკადემის დეკრეგით აიკრძალა ფრანგულ ენაში ინგლისური სიგყვების შეგანა).

ამიგომ პოლემიკას ვწყვეგ.

დეე, ვწეროთ და ვიკითხოთ სდასუ, მან სან კან, სასკა, სესო, დდგ, ეეგ და მისთანანი (ალბათ, ამასაც პირდაპირი აზრით გგიგებს ჩემი ოპონენტი).

აკაკი ხინთიბიძე.

განსაზღვრა ტენდერის ჩაბარების შესახებ

1. ფოთის საზღვაო ნავსადგური (ქ. ფოთი 4401, დ. აღმაშენებლის ქ. №52, ტელ-ფაქსი: 8(293) 7-01-48, საბანკო რეკვიზიტები: გაერთიანებული ქართული ბანკის ფოთის №23 ფილიალი, ბ/ა №623607, ბ/კ №220101606) აცხადებს ღია საერთაშორისო ტენდერს და გიწვევთ ტენდერში მონაწილეობის მისაღებად ყველა დაინტერესებულ პირს.

◆ შესყიდვის ობიექტი;

– საზღვაო ბუქსირის დამზადება საერთაშორისო მეთვალყურეობითა და ზედამხედველობით.

– ცურვის რაიონი A-1

– თანამედროვე სანავიგაციო საშუალებით აღჭურვილი

– სიმძლავრე: 2000 ცხენის ძალა

– 27-30 გემოსაბმელის წევით

და იწვევს ტენდერში მონაწილეობის მისაღებად ყველა დაინტერესებულ პირს.

2) საქონლის მიწოდების ადგილი და ვადა:

◆ საქონლის მიწოდების სასურველი პირობით: CIF-ფოთი

◆ საქონლის მიწოდების სასურველი ვადა: 2004 წლის აგვისტომდე.

3) დაინტერესებულმა პირებმა საკვალიფიკაციო მონაცემები (ქართველმა „მიმწოდებელმა" – ქართულად, ხოლო უცხოელმა „მიმწოდებელმა" – მისთვის სასურველ ენაზე, რომელსაც ბუცილებად უნდა ახლდეს ნოგარიულად დამოწმებული ქართულენოვანი თარგმანი) უნდა წარმოადგინონ შემდეგ მისამართზე: ქ. ფოთი, დ. აღმაშენებლის ქ. №52, ნავსადგურის ადმინისგრაციული მენობის სასურველ სართული, საკონკაქგო ტელ-ფაქსი: 8(293) 7-01-48. 2004 წლის 2 თებერვლიდან **2004 წლის 11 თებერვლის 16 საათამდე.**

4) საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა შეიცავდეს შემდეგ ცნობებსა და ინფორმაციას:

4.1. იურიდიული პირებისათვის:

ა) ცნობა სასამართლოდან, რომ არ ხორციელდება მისი რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია და არ მიმდინარეობს გაკოგრების ან სანაციის საქმე.

ბ) ცნობა ნოგარიუსთა პალაგიდან, რომ მის ქონებაზე არ არის დადებული ყადაღა.

გ) ცნობა საქართველოს მინაგან საქმეთა სამინისგროს საინფორმაციო ცენგრიდან, რომ მისი ხელმძღვანელი უკანასკნელი 5 (ხუთი) წლის განმავლობაში არ იყო მსჯავრდებული და მოცემულ მომენგში მის მიმართ არ მიმდინარეობს სისხლის სამართლის საქმე ეკონომიკურ ან სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშრებული დანაშაულისათვის.

4.2. ფიზიკური პირისათვის:

ა) ცნობა შესაბამისად უფლებამოსილი სამედიცინო დაწესებულებიდან, რომ ის ქმედითუნარიანია.

ბ) ცნობა საქართველოს მინაგან საქმეთა სამინისგროს საინფორმაციო ცენგრიდან, რომ იგი უკანასკნელი 5 (ხუთი) წლის განმავლობაში არ იყო მსჯავრდებული და მოცემულ მომენგში მის მიმართ არ მიმდინარეობს სისხლის სამართლის საქმე ეკონომიკურ ან სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებული დანაშაულისათვის.

გ) ცნობა სასამართლოდან, რომ მის მიმართ არ მიმდინარეობს გაკოგრების საქმის წარმოება.

5. გენდერში მონაწილე უცხო ქვეყნების წარმომადგენლებმა, ყველა ცნობა ჩამოთვლილი მე-4 პუნქგში უნდა წარმოადგინონ თავისი ქვეყნის შესაბამისი უწყებებიდან.

6. იურიდიული და ფიზიკური პირი ვერ გაიელის საკვალიფიკაციო შერჩევას, თუ შემით დადგენილ ვადებში არ წარმოადგენს მე-4 პუნქგში მოცემულ ყველა ცნობას და ინფორმაციას, ან რომელიმე მათგანი ყალბი აღმოჩნდება.

7. საგენდერო დოკუმენგაციის მიღება გენდერში მონაწილე პრეგენდენგებს 500 (ხუთასი) ლარის ოდენობის საგენდერო მოსაკრებლის გადახდის შემდეგ შეუძლიათ შემდეგ მისამართზე: საქართველო, ქ. ფოთი, დ. აღმაშენებლის ქუჩა №52, ფოთის საშვაო ნავსადგურის საგენდერო კომისიის აპარაგი, საკონგაქგო ტელ-ფაქსი 8 (293) 7-01-48. **2004 წლის 16 თებერვლიდან 2004 წლის 20 თებერვლის 16 საათამდე.** საგენდერო დოკუმენგაცია პრეგენდენგებმა ფოთის ნავსადგურის საგენდერო კომისიის აპარაგში უნდა წარმოადგინონ **2004 წლის 23 თებერვლიდან 2004 წლის 28 თებერვლის 12 საათამდე.**

8. საგენდერო დოკუმენგაცია წარმოდგენილი უნდა იქნას შემდეგ ენაზე: ქართველი პრეგენდენგებისათვის – ქართულად, ხოლო უცხოელი პრეგენდენგებისათვის მისთვის სასურველ ენაზე, რომელსაც აუცილებლად უნდა ახლდეს ნოგარიულად დამოწმებული ქართულენოვანი თარგმანი.

9. გენდერში გამოიყენება საგენდერო წინადადების უმრუნველყოფის გარანგია – საგენდერო წინადადების ღირებულების 1 პროცენგის ოდენობით, ხოლო გენდერში პრეგენდენგის გამარჯვების შემთხვევაში გამოიყენება ხელშეკრულების შესრულების გარანგიის მექანიზმი – „ხელშეკრულების ფასის" 2 პროცენგის ოდენობით, ხელშეკრულების დამთავრებამდე.

10. საგენდერო წინადადების გარანგიის მოქმედების ვადა 30 დღით უნდა აღემაგებოდეს საგენდერო წინადადების მოქმედების ვადას.

11. გენდერში საქართველოსა და უცხო ქვეყნების პრეგენდენგების მონაწილეობის შემთხვევაში საქართველოს პრეგენდენგის მიერ წარდგენილი საგენდერო წინადადების ღირებულების მიმართ გამოიყენება პრეფერენციული მეღვაგი 15 პროცენგის ფარგლებში.

12. დამაგებითი ინფორმაცია დაინტერესებულ პირებს შეუძლიათ მიიღონ შემდეგი პირებისაგან: მ. დანელია და ლ. კუმელაკა, შემდეგ მისამართზე: ქ. ფოთი, დ. აღმაშენებლის ქ. №52, ფოთის ნავსადგურის საგენდერო კომისიის აპარაგი, საკონგაქგო ტელ: 8 (293) 7-01-48;

ფოთის ნავსადგურის კომისიის თავმჯდომარე
ვ. ხოზობანი.

„თბილგაზი" გაფრთხილებთ!

„თბილგაზი" მოუწოდებს ყველა სამრეწველო და კომუნალურ მომხმარებელს, რომ ამა წლის 20 იანვრამდე მობრძანდნენ „თბილგაზის" სათაო ოფისში და შემოიტანონ განაცხადი 2004 წლის განმავლობაში მათთვის აუცილებელი გაზის მიწოდების თაობაზე. წინაალმდეგ შემთხვევაში მათ 21 იანვრიდან ბუნებრივი აირის მიწოდება გაუფრთხილებლად შეუწყდებათ. „თბილგაზის" მარკეტინგისა და დისტრიბუციის სამსახურში განაცხადები მიიღება ყოველდღე 10-დან 18-საათამდე.

„თბილგაზის" მმართველი კომპანია
კომპანია „ახალი მენეჯმენგი".

მისამართი: თბილისი, მიცკევიჩის 18 ა.

ხუთშაბათი 15 იანვარი

07.30 ალიონი **09.45** მულტსერიალი "ბასკერვილების ოჯახი" **10.10** მხ. ფილმი **"ლარჯი ზარმაცი"** **11.45, 21.35** კრიმინალური ქრონიკა **12.00, 15.00, 20.00, 23.55** მოამბე **12.15** ტელესერიალი **"სრულიადი"** **13.00** ნაშუადღევს **14.00** მოამბე ინგლ. ენაზე **14.05** ინგლისურენი ენის გაკვეთილი **14.30** ჭინდ დაიჯერეთ, გინდ არა **15.15** მხ. ფილმი **"ბალმის ბოხვარისათვის"** **16.50** ერი თეთრიც ფუალი **17.00** სერიალი **"ოკეან ოფლაზე ოფლიანი ბრიჯადაები"** **17.25** "ნლები გასულან"-ოფატრი გვილოცავს **18.00** ვესტნეკი **18.20** ტელესერიალი **"სრულიადი"** **19.00** ჯანმრთელობა **19.40** ბასგიბუტუ **21.00** ტელეთამაშები "იმღერე რამე" **21.45** ეკონომიკური **22.25** "ოქროს ფონდიდან"- "მეტების ჩრდილში" **22.55** "ახალი ახალი ნელი" **00.05** მხ. ფილმი **"ბიბლიო ოლიოლი"**

19.00, 22.00 "მოამბე" მეორე არხზე **19.35** კინოსეანსი **"რეკორდი"** **21.30** სტუმრად მსახიობთა სტუდიაში **22.10** მხ. ფილმი **"ბრძოლა"**

07.00 დილა მშვიდობისა **09.40** დოკ. ფილმი "გურმანთა მეგზური" **10.10** მულტფილმი "ფიფქია და შვიდი ჯუჯა" **11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00** კურიერი **11.15** მულტფილმი "ფიფქია და შვიდი ჯუჯა" **12.20** მხ. ფილმი **"ჯადოსნური ზღვაური"** **15.20** მხ. ფილმი **"ფრანსიდა"** **16.00, 17.00, 18.00, 21.00** კურიერი **16.15** მხ. ფილმი **"ფრანსიდა"** **17.40** მხ. ფილმი **"ეს დაკვლევა ბოსლოვი"** **19.10** მხ. ფილმი **"ფანტომასი"** **22.00** მუსიკა **23.00** ღამის კურიერი **01.00** მხ. ფილმი **"ფარნაკვაშვილი"**. მთ. რ-ში: ვიიენ ლი, კლარკ გეიბლი.

08.00 ანონსი, დიალოგი **10.30, 14.50, 17.20, 17.50, 21.55, 01.05** მუსიკა **11.00** დოკ. ფილმი **12.30** დოკ. ფილმი **13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 22.45** ახალი ამბები **13.10** დოკ. ფილმი **13.30** დოკ. ფილმი **15.15** მხ. ფილმი **"ბეთლის ბიჭი"** **17.30** მულტფილმი **18.00** დოკ. ფილმი **18.45** ბუნების ფერები **20.00** ტელე-სინე ვიდეო **21.00** დოკ. ფილმი **22.15, 23.00** დიალოგი **23.45** მხ. ფილმი **"ოლიფერი"**

07.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 ქრონიკა **07.15, 10.00, 16.45, 17.20, 00.40** იმედის მელოდიები **07.45** "იმედის" დილა **10.05** სერიალი **"სმეფარული ეფანგური"** **11.05** "უდაბნოს სამყველიები" **12.10** სერიალი **"ალეხი"** **13.15** მხ. ფილმი **"ფრანსაბის ინსპექტორი"** **15.15** მხ. ფილმი **"ოსკარი"** **17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 22.00, 00.25** ქრონიკა **17.25** ერთხელ ჰ ოლივუზში **18.05** სერიალი **"სმეფარული ეფანგური"** **19.30** სერიალი **"ალეხი"** **20.30** სერიალი **"ნუნ ბარი

საძართველოს ბავშვთა ფედერაციაში

ზეიმი ღიმილით სავსე დარბაზში

სპპარო ბურთებით, მორთულ-მოკაშკაშულ ნაძვის ხით, ბავშვების სიმღერებითა და ლექსებით, გაცისკროვნებული სახეებით შეხვდა ძველი ახალ წელსაც საქართველოს ბავშვთა უფლება.

სააქო დარბაზში მოვიდნენ მარტყოფის, თბილისის პირველი, რუსთავის ბავშვთა სახლებიდან, „ბავშვთა სოფლიდან“, „მომავლის სახლიდან“, „ბელურებიდან“, აგრეთვე სოციალურად დაუცველ და მრავალშვილიანი ოჯახებიდან – სულ 150-მე მეგი ბავშვი. ისინი ბავშვთა ფედერაციის შენობის გვერდით მდებარე წმინდა ბარბარეს ელესიის მრევლმა მიიწვია და მათთვის წირვა აღავლინეს მღვდლებმა (გუჯამი ძმებმა) ანგონ და ბაზა ბეჟანიშვილებმა.

– „იცოცხლეთ, იხარეთ მრავალ ახალ წელს... ვარდებით გილოცავთ მობა-ახალ წელს“, – გვისმა სიმღერა დარბაზში. მათ მობა-ახალი წელი მიულოცა, წარმაგებები უსურვა საქართველოს ახალგაზრდობის დეპარტამენტის ახალმა თავმჯდომარემ **ელადიშერ ვარძელაშვილმა.** შემდეგ თოვლის პაპამ და მასხარა „კრიჭი-კრიჭამ“ დარბაზში მხიარულება შემოიგანეს. ერთმანეთს შეენაცვლნენ მოცეკვავეები, მომღერლები, სპორტული ვარჯიშების თუ თანამედროვე ცეკვების შემსრულებლები, სკოლა-სტუდია „ლიდერიდან“ და თეატრ-სტუდია „ბერიკეებიდან“.

საქართველოს ბავშვთა და ახალგაზრდობის პარლამენტის ბავშვთა პალატის სპიკერმა ქეთევან არველაძემ აგვიხსნა: – ყოველივე პროექტის „ჩვენ ყველა ბავშვობიდან მოვდივართ“ მიხედვით სრულდება. წინა დღეებში 150 მოზარდს უმასპინძლა (უფასოდ) ზოოპარკმა (დირექტორი დათო ნარსია) და თბილისის ცირკმა ბაღრი პაგარკაციშვილის დახმარებით.

მოსწავლეთა არდადეგების დღეებში საქართველოს ბავშვთა ფედერაციის საინტერესო ღონისძიებების ჩაგარებაში ჩინეთისა და თურქეთის საელჩოები დაეხმარა.

ნათელა ფაილოძე.

დაბადებიდან

ღირსეულთა დაჯილდოება

ბუმბერ რესტორან „სარაჯიშვილში“ საქართველოს სპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტმა (თავმჯდომარე ირაკლი მეძმარიაშვილი) 2003 წელს მიღწეული თვალსაჩინო წარმატებებისთვის სპორტის სხვადასხვა სახეობაში თასებითა და ფულადი პრემიებით 20 ნომინანტი დაჯილდოვა.

წლის საუკეთესო ფედერაციად აღიარეს **ჭიდაობის** ეროვნული ფედერაცია. მის პრემიდენტს გოჩა ძასოხოვს ვახტანგ გორგასლის III ხარისხის ორდენი გადაეცა და სპორტის დეპარტამენტის მიერ დაწესებული „სპორტის რაინდის“ წოდება მიენიჭა. ამ სახეობის საუკეთესო სპორტსმენებად დაასახელეს მსოფლიო ჩემპიონები – ელდარ კურანიძე (თავისუფალი ჭიდაობა) და მანუჩარ კვირკველია (ბერძნულ-რომაული ჭიდაობა). ორივე სპორტსმენს „სპორტის რაინდის“ წოდება მიენიჭა, ხოლო კურანიძეს ვახტანგ გორგასლის II ხარისხის ორდენიც გადაეცა. ფულადი პრემიები დამმსახურეს კურანიძემ, კვირკველიამ, რამაზ ნონაძემ, რევაზ მინდორაშვილმა, ალექსი მოდებაძემ და მუხრან ვახტანგაძემ.

გამორჩეულთა შორის დაასახელეს და დაჯილდოვეს **სამბოს** (პრემიდენტი ნოდარ ექვთიმიშვილი, საუკეთესო სპორტსმენი ზვიად ჩინჩარაძე), **რაგბის** (ბიძინა გეგეიძე, ილია ბედიკინიძე), **ხოგურთის** (ლეილა მესხი, ირაკლი ლაბაძე), **შშველდოსნობის** (ქეთევან ლოსაბერიძე, სათუნა ნარიმანიძე-ფუტკარაძე), **სუმოს** (თენგიზ რუხაძე, ლევან ებანოიძე), **ბმლეოსნობის** (თამაზ მდინარაძე, მამუკა გუღუში), **კარატე-დოს** (კახა ბასილია, ლევან გორგლაშვილი), **ჭადრაკის** (ნინო გურიელი, მურაბ აბმაიფარაშვილი. ბაგონ შურაბს ვახტანგ გორგასლის III ხარისხის ორდენი გადაეცა და „სპორტის რაინდის“ წოდებაც მიენიჭა), **ძიუდოს** (დილარ ხაბულიანი, ზურაბ ზვიადაური). მურაბთან ერთად ფულადი პრემიებით დაჯილდოვდნენ ნესტორ ხერგიანი, დავით მარგოშვილი და რამაზ ჩოჩიშვილი) ფედერაციები.

გაუწყვეთ სხვა ნომინაციებში გამარჯვეულთ: **„ოლიმპიური იმედი“** – საქართველოს წყალმრომელთა ნაკრები (მთავარი მწვრთნელი ალექსანდრე ბართაია), **„2003 წლის ადმოჩენა“** – 18 წლის მშვილდოსანი ქრისტინა ესებუა, რომელმაც ათენის ოლიმპიური თამაშების საგზური მოიპოვა, **„საუკეთესო ლეგიონერი“** – ჩემპიონთა ლიგის გამარჯვებული, ბოლო სამი წლის საქართველოს საუკეთესო ფეხბურთელი კახა კალაძე, რომელსაც „სპორტის რაინდის“ წოდებაც მიენიჭა, **„2003 წლის ფალავანი“** – ალექსი დავითაშვილი, **„საუკეთესო მსაჯი“** –ბაბა მაჩალაძე, **„საუკეთესო მწვრთნელები“** – ბეგი დარჩია, ბაბა თაურმანიძე და მოთა ხაბარელი, **„ბთენის ოლიმპიადის პირველი ლიეენნიის შომპიონები“** – ნინო სალუქვაძე (კუვის სროლა), **„საუკეთესო ექიმი“** – ზურაბ კახაბრიშვილი, **„სპორტის მეცენატი“** – ბაღრი პაგარკაციშვილი, **„წლის საუკეთესო სპონსორი“** – „ქართული მაქარი“ (თენგიზ გოგიჩაიშვილი).

ღირსეულთ, მართლაც, ღირსეულად დაუფასდათ გარჯა.

ლეონიდ ცინცაძე.

სურათებზე: ირაკლი მეძმარიაშვილი ბჯილდოვებს ნინო გურიელს და ზურაბ აბმაიფარაშვილს; მოჭიდავეთა ოჯახი საზეიმო სუფრასთან.

ალექსანდრე კოტორაშვილის ფოტო.

ბავშვები

ისე, როგორც ზღაპარში

შაბდრო მოზარდთა ფანტაზია, რომელსაც ხშირად ზღაპრის გმირები ასხამენ ფრთებს. ასე იყო იმ დღესაც, როგორც ზღაპარში, საახალწლო ნაძვის ხის ირგვლივ, გამოწყობილი ფერიები და უფლისწულები, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბავშვო დარბაზში ერთმანეთს ეცვნა-სიმღერასა და ლექსების თქმაში ენაცვლებოდნენ. ირგვლივ საახალწლო განწყობა სუფევდა, რომელსაც ანსამბლ „სალხინოს“ საბავო პანგები ალამაზებდა.

ბავშვების ერიამულს, დროდადრო, უფროსების თვალცრემლიანი გამოხედვა ახმოობდა, ბავშვებს კი თვალები სიხარულით უციმციმებდათ.

ვინ არიან ის ადამიანები, ვინც განსხვავებული შესაძლებლობების მქონე ბავშვებს კეთილ მფარველებად მოევლინნენ, მიზნად დაისახეს მათი ცხოვრების გახალისება და ლამაზი, ესთეტიკური სამყაროს შექმნა? ისინი თბილისის მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის საქალაქო სამსახურის უფროსი დავით პავლიანელი და საქველმოქმედო ფონდ „დედის კალთის“ თავმჯდომარე ირმა ვაჩეიშვილი გახლავთ.

ამ ორი ორგანიზაციის ერთობლივი ძალისხმევით უკვე რამდენიმე წელიწადია გრძდებიად იქცა ბავშვებისთვის ამგვარი ღონისძიების უნივერსიტეტში მოწყობა.

ბაგონი დავითის თქმით, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის საქალაქო სამსახურს უახლოეს მომავალში უფრო ფართომასშტაბიანი პროგრამების განხორციელება აქვს დაგეგმილი, რომელიც ამ ბავშვების მკურნალობასთან დაკავშირებულ პრობლემებს მოაგვარებს.

რაც შეეხება ორგანიზაციას „დედის კალთის“, თვით სახელწოდება მიგვანიშნებს მის მიმანდასახულობას. მათი „კალთის“ ქვეშ, მართლაც, მრავალი ქრონიკული თუ გადატუდებელი დაავადებით შეპყრობილი ბავშვია მეფარული. ორგანიზაციის მესვეურები მჩრუნველობასა და ყურადღებას არ აკლებენ პაგარეს. დღიდან დაარსებისა, არაერთი მნიშვნელოვანი ღონისძიება განუხორციელებიათ შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვთა საკეთილდღეოდ. ამას დარბაზში გამოსული მაღლიერი მშობლებიც ადასტურებდნენ.

ბავშვები წმინდა ბარბარეს სახელობის ეკლესიის მოძღვარმა აკურთხა, მათ ღვთის შეწევნით სასწაულის მოვლენა, გამოჯანმრთელება და ახალი წლიდან ახალი იმედების ასრულება უსურვა.

განსხვავებული შესაძლებლობების მქონე ბავშვებმა საბოგადოებას კიდევ ერთხელ აჩვენეს თავიანთი სულიერი სიძლიერე. აჩვენეს ის, რომ ისინიც ჩვეულებრივი ბავშვები არიან, მათაც შეუძლიათ სიმღერა, ცეკვა და, რაც მთავარია, სიკეთის უნდად ფრქვევა.

შესვენერამ კიდევ ერთხელ დამაფიქრა ამ პაგარების უნეველო სამყაროზე, რომელიც მომწუსხველი ძალით გმეზგავს და მათთან განმორების სურვილს გიხშობს. რა დიდი ძალა ჰქონია რწმენას.

ნაძვის ხესთან ხელჩამქვნებული ბავშვები ნაგვრას ჩაუთქვამენ. ღმერთმა ქნას, ასრულებოდეთ!

მაია ასაკაშვილი.

სურათზე: საახალწლო ზეიმი უნივერსიტეტის საქალო დარბაზში.

ჯაფარ ლომაძის ფოტო.

კარატე

საშობაოდ – 2003 წლის თასზე

უკვე გაუწყეთ, რომ გასული წლის მიწურულს საქართველოში კარატეს ყველა ფედერაცია გაერთიანდა (პრემიდენტი კახა ბასილია) და ისინი ამიერიდან სპერთო ღონისძიებებში იასპარეზებენ, როგორც ამას წინათ საშობაო ტურნირზე, სადაც ჭაბუკებმა 2003 წლის თასი გაითამაშეს. ვაკეთა ათ და გოგონათა ოთხ ასაკობრივ ჯგუფში ოთხასამდე კარატისტი იბრძოდა პირველობისათვის. გოგონებში კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე ავიდნენ თეონა სულამანიძე, ნინო პაგაშვილი, ქეთევან გოგბერაშვილი და მეგი ხორავა. ბიჭებში საუკეთესოები იყვნენ თორნიკე კვაჭაძე, ლევან შატიკიშვილი, პაპუნა მჭედლიშვილი, ლამა აბრამიშვილი, რევაზ ელიმბარაშვილი, ხვთისო იმერლიშვილი, ლამა გრძელიშვილი, გიორგი მამიჯანაშვილი და ირაკლი ქამადაძე.

განსაკუთრებით საინტერესოდ და დამბაზულად წარიმართა თექვსმეტ-ჩვიდმეტწლიანთა ფინალური ორთაბრძოლა. გორელმა გიორგი მაჩაბელმა მცირე უპირატესობით სძლია თბილისელ ლევან გორელაშვილს და თასს დაეუფლა. მესამე იყო გივი ქავთარაძე.

დეკემბრის მეორე ნახევარში ლევან გორელაშვილმა (70 კგ) შატი და კასპიის ზღვების აუმის ქვეყნების საერთაშორისო ტურნირშიც იასპარეზი და ინდივიდუალურ კუმიტეში ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა. სხვადასხვა ასაკსა და წონაში, ასევე, მესამე ადგილებე გავიდნენ დავით აბრამიშვილი (75 კგ) და ბეკა არახამია (+80 კგ). გუნდურ კაგაში აბრამიშვილმა, გორელაშვილმა და დავით ჭელიძემ მეორე ადგილი დაიკავეს.

გიორგი გაგუა.

P.S. **გუშინ სპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტმა კარატე-დოს ეროვნული ფედერაციის საუკეთესო სპორტსმენი ლევან გორელაშვილი სპეციალური პრიზით დაჯილდოვა.**

სურათზე: კახა ბასილია და ლევან გორელაშვილი დაჯილდოების შემდეგ; ორთაბრძოლის მომენტი.

თაობა

ნიესენი, ბალა ბელა და სხვა

სალომე ჯუღელს სპორტული პროფილის შერჩევაში დედა დაეხმარა. ქალბატონი მაია დადიანი ყმაწვილქალობისას თავად იყო წყალმბრომელი. ორი წლის განმავლობაში ალექსანდრე ბართაიასთან ვარჯიშობდა. კარგ მომავალსაც უწინასწარმეტყველებდნენ, მაგრამ...

ოცნების ხორცშესხმა შვილის შეშვებით განიშრახა და არც შემდგარა: სალომე დირსეულად განაგრძობს დედის გზას.

სარ შომშადებული. სპორტის კიდევ რომელი სახეობა გიგაცვებს?

– ძალიან მიყვარს ფეხბურთი – მე და ნინო ყვავაძე სმირად ვთამაშობთ ბიჭებთან. წელიწადზე მეგ ხანს კარაგეზე ვთარე.

– რომ ვინმესთვის ცხვირ-პირი დაგენაყა?

– სრულებითაც არა. კარაგე ჯანმრთელობის საწინდარი და თავდაცვის საუკეთესო საშუალებაა.

– წყალხგომაში კერპი თუ გყავს?

– როგორ არა, ორგზის ოლიმპიური და ოთხგზის მსოფლიო ჩემპიონი დმიგრი საუგინი.

– გაგიგე, კარგი მაგა აქვსო, რომ არ გეგყოობა?

– ჭამა მართლაც მიყვარს, მაგრამ დედა მიშლის, გასუქდებიო, მეუბნება.

– მაინც, რომელი კერძები გიყვარს?

– საცივი, მწვადი, სპაგეგი. ნამცხვრებიდან – ეკლერი, სასმელებიდან – ყამბეგის „ცივი ჩაი“ და რძიანი ყავა.

– წიგნებისთვის თუ იცალი?

– სკოლაში ოთხებზე და ხუთებზე ვსწავლობ. ვიცი ინგლისური და რუსული ენები. ძალიან მიყვარს პოეზია. განსაკუთრებით ვაჟა-ფშაველას, ანა კალანდაძის და მოთა ნიმნიანიძის ლექსები მომწონს. ზოგჯერ მეც ვწერ ლექსებს, მერე წაგიკითხავთ...

– სამომავლოდ რა გეგმები გაქვს?

– თუ ჯანმრთელობამ ხელი მემიწყო და ფინანსურადაც ვინმე დამეხმარება, გასისად უამრავ ტურნირზე ვარ მიწვეული.

ესაუბრა
ვაჟა დანელია.

ყოველი მხრიდან

იტალიაში საუკეთესონი

იტალიის ჩემპიონატის A სერიის ფეხბურთელთა პროფკავშირმა გამოაცხადა სხვადასხვა ნომინაციაში გამარჯვებულნი. გასული სეზონის საუკეთესო ფეხბურთელის გიგეულისათვის ყველაზე მეტი ხმა დაგროვა „რომის“ კაპიტანმა ფრანჩესკო გოტამ. ყველაზე პრესტიჟულ ნომინაციაში მან პრემია გაიყო „იუვენტუსის“ ნეტ ლეგიონერთან პაველ ნედვედთან. ამავე დროს გოტი მიიჩნიეს საუკეთესო იტალიელ ფეხბურთელად A სერიის გუნდებში. ამ ნომინაციაში მან აჯობა კრისტიან ვიერის – „ინტერიდან“ და პაოლო მალდინის – „მილანიდან“.

საუკეთესო ახალგაზრდა (23 წელზე ნაკლები ასაკის) ფეხბურთელად მიიჩნიეს იტალიის ნაკრების კანდიდატი ანტონიო კასანო „რომიდან“.

მეკარეებში ყველა დაჯაბნა „სკუდერა ბეურას“ და „იუვენტუსის“ კარის მცველმა ჯანლუიჯი ბუფონმა.

ალესანდრო ნესტა „მილანიდან“ კოლეგებმა საუკეთესო მცველად დასახელეს.

მეხუთედ საუკეთესო მსაჯად თავად ფეხბურთელებმა აღიარეს პიერ ლუიჯი კოლინა, ხოლო საუკეთესო მწვრთნელის გიგული დასაკუთრა „იუვენტუსის“ დამრიგებელმა მარჩელო ლიპიმ. ლეგიონერთა შორის სამართლიანად გამოარჩიეს პაველ ნედვედი.

მერიონ ჯონსი ბრუნდება

ბაბუშს დაბადების შემდეგ დიდ სპორტში ბრუნდება სამგზის ოლიმპიური ჩემპიონი, ამერიკელი მორბენალი ქალი მერიონ ჯონსი, რომელიც 60 მეგრზე სორბოლში მონაწილეობას მიიღებს 6 თებერვლისთვის ნიუ-იორკში დაგეგმილ შძლეოსნურ გუნსორში. ახლა მერიონ კაიმანის კუნძულებზე ვარჯიშობს.

ოლიმპიადას ეპატიჟება

რუბრრ ოსლოდან იტყობინებიან, ნორვეგიის ოლიმპიურმა კომიტეტმა პოლარული წრის მიღმა მდებარე ქალაქი ტრომსე წარადგინა 2014 წლის ზამთრის ოლიმპიური თამაშების გამართვის კანდიდატად.

თუკი ტრომსე ამ უფლებას მოიპოვებს, მამინ ნორვეგიის მთავრობა თამაშების ორგანიზაციისათვის აპირებს 2014935 მილიონი დოლარის გამოყოფას.

ზამთრის ოლიმპიადის მასპინძლობისათვის გომსეს კონკურენტები იქნებიან ჩინეთის ხარბინი, საფრანგეთის ანესი და ბულგარეთის დედაქალაქი სოფია.

რეკორდი სამხრეთ პოლუსზე

ბასულ ზაბათ-კვირას დამყარდა სამხრეთ პოლუსის დაპყრობის ბოსოლეტური რეკორდი.

ინულისელი ქალბატონი ფიონა ტორნვილი მარგოდმარგო 42 დღეში ჩავიდა იქ და ორი დღით გაუმჯობესა სამხრეთკორეელი ექსპედიციის მიერ დამყარებული ადრინდელი რეკორდი.

ფიონამ დაუხმარებლად გადალახა 700 მილი, ანუ 1100 კილომეგრზე მეგი.

ბბა, წარმოიდგინეთ თოვლის უდაბნოში მიმავალი გამხდარი მოგზაური ქალი, თან საკვებით, სათბობითა და აღჭურვილობით დაგვირთულ 130-კილოგრამიან მარხილს რომ მიათრევს.

მის რაციონში შემავალი გამხმარი ხორცი, კაკალი და მოკოლადი დღეში 5 ბთას კალორიას მაგებდა მოგზაურს, ყინვა კი 50 გრადუსამდე აღწევდა, ქროდა საათში 120 კილომეგრამდე სიძლიერის ქარი და ირგვლივ ძე-ხორციელი არ ჭაჭანებდა. ამავე დროს თანამგზავრული ტელეფონი გაუუყდა და მის სამშობლოში, ნოტინგემშირის საგრაფოში ორმა შვილმა და სანათესაომ სამი კვირის განმავლობაში არაფერი იცოდნენ მის შესახებ. გარე სამყაროს მხოლოდ მარხილზე მიმაგრებული რადიო-მუქურა აწვდიდა სიგნალებს.

მხოლოდ მაბათს მიაღწია პოპულარულმა მოგზაურმა ტელეფონამდე – ამერიკულ ბამაში მამპანური მოსვა და დედას დაურეკა: „დედა, აქა ვარ, სამხრეთ პოლუსზე!“

ფიონა ტორნვილის კვალდაკვალ ახლა მიდის მისი ქმარი ექვსი თანამგზავრთან, ხოლო პოლუსამდე თითქმის ნახევარი გზა აქვს გავლილი მეორე მამაც ინგლისელ ქალბატონს – დედოფალ ელისაბედ მეორის დეიდაშვილს, 43 წლის რობი სგასნერს.

მამაცმა მოგზაურებმა ამ მარშრუტის სტარტი პერკუელსის ყურეში აიღეს. სწორედ აქედან 1907 წელს კიდევ ერთმა ინგლისელმა, სერ ერნესტ შეკლტონმა გასწია დედამიწის სამხრეთის უკიდურეს წერტილისაკენ, მაგრამ მხოლოდ მაგნიტურ პოლუსამდე მიაღწია.

საერთოდ, ტორნვილების წყვილმა განაგრძო არქტიკისა და ანგარქტიდის ინვალისელი დამპყრობლების სახელოვანი ტრადიცია. 2001 წელს მათ, როგორც პირველმა ცოლ-ქმარმა, მიაღწიეს ჩრდილო და სამხრეთ პოლუსამდე. მოგზაურობა მათი ჰობია – მაიკი პოლიციის ოფიცერია, ხოლო 37 წლის ფიონა შრომითი მოწყობის ბიუროს თანამშრომელია.

ისინი, ვგონებ, ნანობენ, რომ დედამიწის მხოლოდ ორი პოლუსი აქვს.

სურათზე: ფიონა ტორნვილი.

„უარყოფილი“ კაბაევა?

ბმშრ ფიქრობდა, რომ თითქმის გადაწყვეტილი იყო სახელგანთქმული განმოვარჯიშის, მილიონობით მაშაკაცის ოცნების ლამაზმანის ალინა კაბაევასა და ამერიკიდან სამშობლოში დაბრუნებული ჰოკეისტის ოლეგ ტევრდოვსკის შეუღლების საკითხი.

მხაგვრული განვარჯიშის ვარსკვლავის ალინას წარდგენა, ალბათ, საჭირო არაა, ამ მომხიბვლელი ასულის შესახებ ხომ უამრავი რამ დაწერილა და თქმულა.

ოლეგ ტევრდოვსკი კი ამერიკაში სტენლის თასის მფლობელ „ნიუ-ჯერსი დევილზმში“ თამაშობდა. მაგრამ იმის გამო, რომ ახალი კონტრაქტით, დაპირებული 4 მილიონი დოლარის ნაცვლად, „მხოლოდ“ 3 მილიონი შესთავაზეს, მან გუნდი მიაგოვა და რუსეთში დაბრუნდა.

ის კარგა ხანს ალინა კაბაევას სდებოდა, ამერიკიდანაც კი ურეკავდა და ამიგომაც მიიჩნიეს მათი მომავალი ცოლ-ქმრობა გადაწყვეტილად, მაგრამ მოულოდნელად ჰოკეისგმა სახელოვან განმოვარჯიშეს ბავშვთა ექიმი ნაგამა არჩია.

27 წლის ოლეგი ცნობილია, როგორც „ჰოლივუდური“ შესახედაობის, იუმორის კარი გრძნობისა და საინტერესოდ მოსაუბრე ადამიანი. მას ხშირად იწვევდნენ მოდების ჩვენებაზე, პრესგიჟულ წვეულებებსა და მდიდრულ პრეზენტაციებზე. სწორედ ერთ-ერთი ასეთი წვეულების დროს გაიცნო და დაუახლოდა კაბაევას.

ამიგომაც, როცა ნიუ-იორკიდან დარეკეს მისი ქორწილის თაობაზე, მამინვე მშვენიერი სპორტსმენი ქალიშვილი გაახსენდათ და რიგა ოლეგს გადაკვრით ჰკითხეს, თუ რაგომ არ დაპაგიგა ალინა, მან ასე უპასუხა: „მე მისთვის არ დამირეკავს. ჩვენ პრაქტიკულად აღარ ვხვდებით. მას თავისი ცხოვრება აქვს, მე – ჩემი“.

სურათზე: „უარყოფილი“ ალინა კაბაევა.

სპორტის რედაქცია

გამოიცა

მოკრძალებული მრომა ისტორიულ სინამდვილეზე

ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორის ლეილა მარგოშვილის სახელი, კარგ ხანია, ცნობილია ქართული საბოგადოებისთვის. ამ ერთგენებით ქისტი ქალბატონის შაბა უსუფ მარგოშვილი როგორც ქისტებისთვის, ისე ქართველებისთვის პატივდებული პიროვნება გახლდათ. ის საქართველოს დამსახურებული პედაგოგი, სოფელ დუისის პირველი ქართული სკოლის დამაარსებელი და სახელოვანი წინამძღოლი იყო.

ქალბატონი ლეილა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტში წამყვან მეცნიერ-თანამშრომლად მუშაობს. მოელი მისი ოჯახი მეცნიერებისა და კულტურის დარგს ემსახურება. მეუღლე – აბრამ მავხელიშვილი ისტორიულ მეცნიერებათა დოქტორია, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, რუსეთის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსია, ხოლო ქალიშვილი – ბელა მავხელიშვილი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის არნოლდ ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერი მუშაკი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი, დოცენტია.

ლეილა მარგოშვილი სხვადასხვა დროს ეწეოდა პედაგოგიურ და განმანათლებელ მუშაობას, როგორც საქართველოში, ისე ჩეჩნეთ-ინგუშეთში.

ამჟამად იგი იკვლევს საქართველო-ჩეჩნეთ-ინგუშეთის ურთიერთობის საკითხებს უძველესი დროიდან დღემდე, როგორც ისტორიაში, ასევე ეთნოგრაფიაში.

კრებული „პანკისის ხეობა“ – ისტორიულ-ეთნოგრაფიული გამოკვლევაა. ნაშრომი წარმოადგენს პანკისის ხეობაში ავგორის ხალვე ეთნოლოგიური მუშაობისა და დაკვირვების შეჯამების ცდას.

წიგნში დასმული პრობლემები ქვეყნის ისტორიული განვითარების ფონზე წმინდა მეცნიერული კეთილსინდისიერებით განიხილება. წინა პლანზეა წამოწეული რეგიონის განვითარების ბუნებრივი სოციალურ-ეკონომიკური და ისტორიული წინაამძღვრები, მიგრაციული დინებები და მისი სოციალური ასპექტები. განხილულია პანკისის ხეობის მოსახლეობის მაგერიალური, სოციალური, სულიერი კულტურის ძირითადი საკითხები და თანამედროვე მდგომარეობა.

საყოველთაოდ ცნობილია, რომ პანკისი საერთაშორისო სპეციალისტების ურთიერთჭიდილის გამოვლენის ასპარეზად იქცა. ამ ხეობის ეთნიკური სიჭრელე გახდა მანსი განკერძოების ლვარძლის თესვისა, მშვიდობიანი მეხოვრებლების ტერორიზებისა და ხელოვნურად შექმნილი ცხელი წერგილისა. ზოგიერთმა მეცნიერმა თუ ჩინოვნიკმა, სახელმწიფო მოხელემ თუ პოლიტიკოსმა დამკვეთის როლი შეასრულა, ანდა მავნე, უცხო შეგაელენას თავი ვერ დააღწია. სიბეღნიეროდ, ლეილა მარგოშვილმა ბევრისგან განსხვავებით, შეძლო ქართველი ერისა და კავკასიის სხვა ხალხის ინტერესებით და სინამდვილის ასახვით წარემართა კვლევა.

იზა ჯაჩვაძე.

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 11. ხუთშაბათი, 15 იანვარი, 2004 წელი

ალბომი

ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი

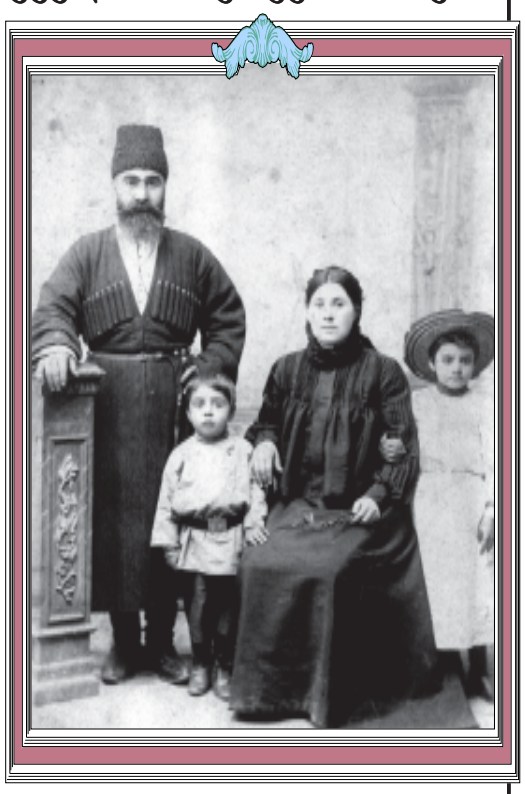

ქუთაისის გუბერნიის ოზურგეთის მაზრის აბნაური ნესტორ ჭყონია, მისი ვაჟიშვილი ალექსი, შეუღლე ბარბარა ანთაძე-ჭყონიასი და ქალიშვილი ალექსანდრა. ქუთაისი 1903 წელი.
მოგვაწოდა ბიძინა ჭყონიამ.

შეგახსენებთ, რომ სურათების გამოქვეყნება უფასოა.
ტელ: 99-66-10.

ფოტოების მომწოდებელი ვთხოვთ, რომ დაბეჭდვიდან ერთი კვირის ვადაში მოიკითხონ რედაქციას გამოქვეყნებული სურათების წასაღებად.

ქალბატონი ქალაქში

ცოფი ფეხდაფეს მოგვდევს

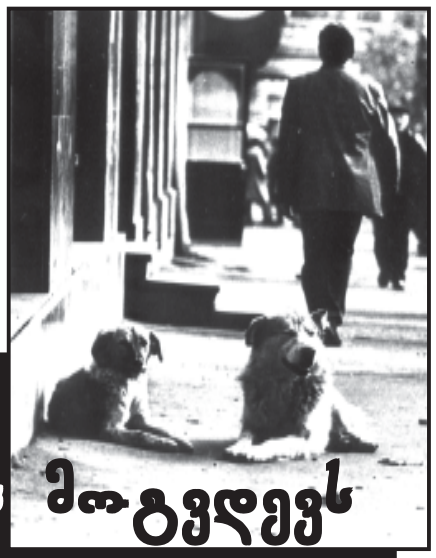

ცოფი.

სიტყვაც კი გვაშინებს.

ცოფი.

აქვეა, ლამის ყოველ ნაბიჯზე.

13 წლის ბიჭს ძალიან უყვარდა ძაღლები, უყლიდა, ეფერებოდა, მფარველობდა უპატრონოდ დარჩენილ ცხოველებს. ალბათ, მათაც უყვარდათ იგი, მაგრამ ცოფმა სიყვარული არ იცის. უკბინა ერთმა, გაეოფეტულმა. ბიჭი გარდაიცვალა. მშობლების უყურადღებობის ბრალიაო, — ამბობენ. — მთელი თვე ისე გავიდა, ექიმთან არ მიუყვანიათ ბავშვეო. ჰო, მაგრამ ის ვისი ბრალია, ცოფიანი ძაღლები ასე რომ მომრავლდნენ თბილისში?

სადღაც სასაკლაოა.

წელიწადში ერთხელ ქალაქის კეთილმოწყობის სამსახური ჩამოივლიდა ხოლმე, დაიჭერდნენ მაწანწალა ძაღლებს (რამდენსაც მოახერხებდნენ) და ხოცავდნენ, იმის მიუხედავად, იყვნენ თუ არა ავად.

ახალმა საუკუნემ ადამიანებში თანანალმობის გაღვიძება სცადა — სისასტიკეა ძაღლების ქლეტა, ეს იგივეა, მეგობრები გამიმეტოო. თოფს დაუმიზნე და იმგვარი თვალებით შემოგხედავს, თუ ქვის გული არ გაქვს, აგაგირებს. ხელი მაინც უნდა აგიცახცახოს, თუ კაცი ხარ. მაგრამ რა ვუყოთ ცოფს, რომელიც მაწანწალა ძაღლებში იმალება? მათი ვაქცინაცია შეუძლებელია.

ვეტერინარიის საქალაქო სამსახურის უფროსი ირაკლი მოსიძე გამოსავალს უახლოეს ხანებში უპატრონო ძაღლთა თავშესაფრის ამშენებამი სედავს. სხვათა შორის, ამისთვის ერთხელ უკვე გამოიყო 100 000 ლარი, მაგრამ ძაღლები კვლავაც კიბეების ქვეშ პოულობენ თავშესაფარს.

კეთილმოწყობის სამსახურს უკვე აღარ ევალება ქუჩის ცხოველების დევნა სპეციალური მანქანით, საჭერი ბადით (ყოველთვის ცხადად წარმომიდგებოდა ხოლმე მათი წყლიანი თვალები რკინის გისოსებს მიღმა და იმ ადამიანის გულმოწყალეებთ მეებრალებოდა, ვისაც არასდროს მეხებია მაწანწალა ძაღლი). მომრავლებულ ქუჩის ძაღლებთან „ბრძოლა“ რაიონების გამგეობებს დაევალა. ჰოდა, ახლა, როცა მერიაში მიდიხარ ამ საკითხის გასარკვევად, ზოგი — გამგეობებისკენ, ზოგი — კეთილმოწყობის, ზოგიც — სანიტარიისა თუ ვეტერინარიის სამსახურისკენ მიმეჭვრს ხელს.

თუკი მაწანწალა ძაღლებისთვის თავშესაფარი ამენდება, ყოველ ნაბიჯზე აღარ დაგვემუქრება ცოფის საშიშროება. თავშესაფარში მოთავსებულ ძაღლებს ვეტერინარები გამოიკვლევენ. ავადმყოფ ცხოველებს დააბინებენ და უმკეთესულოდ აქცევენ ფურფლად (კრემაგორიუმი უკვე ჩამოგანილია სანკგ-პეტერბურგიდან). თანამედროვე მსოფლიო ასე წყვეტს მაწანწალა ძაღლების პრობლემას. თავშესაფარი იხელმძღვანელებს წესებით, რომლებიც შეთანხმებული იქნება ცხოველთა დაცვის საზოგადოებასთან. და კიდევ ერთი — ძაღლების დაჭერა და თავშესაფარში მოთავსება ერთ სამსახურს დაევალება. დაინტერესებულ პირებსაც აღარ მოუწევთ გაურკვევლად ხეტიალი მერიასა და გამგეობებს შორის.

დღეს ქალაქის პრემიერი კახა შენგელია აცხადებს, — მაწანწალა ძაღლების საწინააღმდეგო ღონისძიება სასწრაფოდ ჩავაგაროთო.

გზები არ კონკრეტდება.

არავინ არაფერი იცის.

სულ ახლახან ცოფით ბავშვი გარდაიცვალა რუსთავში, ამჯერად კი — თბილისში.

ხვალ, ვინ იცის, ვინ უნდა იმსხვერპლოს ცოფმა?!

მაწანწალა ძაღლებისთვის გვერდის ავლა ჭირს. განსაკუთრებით, ბაბრობების მიმდებარე ტერიტორიებსა და გარეუბნებში. სამშია ცენტრალურ უბნებშიც. სამგრედიის ქუჩა, მაგალითად, გადაჭედილია უპატრონო ძაღლებით. იქ მაცხოვრებლებს, არაერთხელ დაკბენილებს, უკვე შიშის ზარი სცემთ. ხანდახან ძაღლებიც ემმაკობენ. ზოგჯერ ისე ტკბილად მძინარეთ წააწყდები, ასე გგონია, ალბათ, არც დაულრენიათ ოდესმეო. ზოგჯერ საწყლად შემოგხედავენ და ლუკმას გთხოვენ. ხანაც ჭუჭყიანი კუდის ქიცინით აგედევნებიან და შიშით ლამის გული გაგიკდება...

თავშესაფარი, მათთვის ოდესღაც აშენდება. მანამდე კი...

ფრთხილად, ქალაქში ცოფი დადის!

რუსუდან გახარია.
ХЕМЗЕ ДАЛБАЕВИС ფოტო.

ხსოვნა

ნათელა მოსიძე

საქართველოს საბანკო სისტემის ვეტერანთა რიგებს გამოაკლდა ღვაწლმოსილი მუშაკი, საქართველოს დამსახურებული იურისტი ნათელა მოსიძე.

1969 წლიდან მუშაობდა სახელმწიფო ბანკში. 1999 წლამდე ხელმძღვანელობდა საქართველოს ეროვნული ბანკის იურიდიულ სამსახურს. 1999 წლიდან 2002 წლამდე მუშაობდა ამავე სამმართველოს კონსულტანტად. ნ. მოსიძე სიცოცხლის ბოლო წლებამდე ერთგულად ემსახურა საყვარელ საქმეს. მისი უშუალო მონაწილეობით შეიქმნა საბანკო საქმის მომწესრიგებელი არაერთი საკანონმდებლო აქტი, აღიზარდა ბევრი კვალიფიციური სპეციალისტი.

უაღრესად კეთილშობილი პიროვნება, შესანიშნავი დედა, მეუღლე, ბებია, ერთგული მეგობარი და მაღალკვალიფიციური სპეციალისტი — ასეთი დარჩება მუდამ ჩვენს ხსოვნაში.

საქართველოს ეროვნული ბანკი.

გახსენება

ქეთი ჩხაიძე

ქეთი...

ცაში გაბნეული ხმა, რომელიც უსასრულობაში შენთან ერთად იკარგება.

ძახილი, რომელიც უპასუხოდ რჩება და, კიდევ, რომელიც უშენობით ჩნდება.

ტკივილი უსასრულო... ცრემლი და დარდი...

სიყვარული უსასრულო და მარგოობა მარადიული...

უშენოდ გაუსაძლისი ყოფნა... შენთან და უშენოდ.. შენს გარშემო და შენით...

უკუნეთი, რომელშიც შენ დაკარგული სხივივით გამოჩნდები...

უწლავავი ცრემლი, რომელიც შენი დაკარგვით არ ილევა, ფიქრი, სიზმარი...

შენი კეთილი ღიმილის, სიცოცხლით და სევდით სავსე უძირო მწვანე თვალების წამიერი გაელვება...

ჩვენ, რომლებიც უდროოდ დავრჩით უშენოდ...

ყველას გულში შენი ნაწილი დაგოვე. შენი სიყვარულით და მონაგრებით განუწყვეტლივ დავეძებთ ერთმანეთს, რომ გავაერთიანოთ ჩვენი მოგონებები და მივიღოთ ერთი მთელი, რასაც შენი სახელი ჰქვია...

ქეთი...

მერე?..

კვლავ ტკივილი, მონაგრება, სიყვარული განუსაზღვრელი, ლოცვა და ფიქრი...

შენი იღბალი იწევევს დაფიქრებას, ქეთი...

დღეს მეორმოცე უშენო დღეა...

შენი ოჯახი.

გრ. შუხაძის სახელობის ჰემატოლოგიისა და გრანსფუზიოლოგიის ს/კ ინსტიტუტის თანამშრომლები სამძიმარს უცხადებენ მეფეა და ბაადურ მოსიძეებს დედის, ქალბატონ
ნათელა მოსიძის
გარდაცვალების გამო.

ვლადიმერ გურგენიძე და კახა ქორიძე ოჯახებით თანაუგრძნობენ მეგობარს ბაადურ მოსიძეს დედის
ნათელა მოსიძის
გარდაცვალების გამო და სამძიმარს უცხადებენ ოჯახის წევრებსა და ახლობლებს.

საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაციის „სამშენებლო კომპანია“ და მპს „გეოგეკი“ თანაგრძნობას უცხადებს ბაგონ ბაადურ მოსიძეს დედის
ნათელა მოსიძის
გარდაცვალების გამო.

ოთარ, მანანა, ბიჭი, ოთო აბდუშელიშვილები, კლარა, ოთარ, ეკა თარგამაძეები სამძიმარს უცხადებენ ბაგონ ბაადურ მოსიძეს
დედის
გარდაცვალების გამო.

საქართველოს პარლამენტში აფხაზეთის დეპუტაცია სამძიმარს უცხადებს სლავა ფარულავას მამის
მალვა ფარულავას
გარდაცვალების გამო.

საქართველოს პარლამენტში აფხაზეთის დეპუტაცია სამძიმარს უცხადებს თამაზ ჩოჩიას ძმის
ბენო ჩოჩიას
გარდაცვალების გამო.

აფხაზეთის ფეხბურთის ფედერაცია გამოხატავს ღრმა მწუხარებას და სამძიმარს უცხადებს ბაგონ თამაზ ჩოჩიას ძმის, შესანიშნავი სოხუმელის
ბენადი ჩოჩიას
გარდაცვალების გამო.

საქართველოს პარლამენტში აფხაზეთის დეპუტაცია სამძიმარს უცხადებს ჭაავების ოჯახსა და ახლობლებს
ომარ ჭაავას
გარდაცვალების გამო.

საქართველოს პარლამენტში აფხაზეთის დეპუტაცია სამძიმარს უცხადებს იგორ აფშილავას ძმის
ანტა აფშილავას
გარდაცვალების გამო.

საქართველოს პარლამენტში აფხაზეთის დეპუტაცია სამძიმარს უცხადებს ლადო ჭანგურიას დედის
ნუნა მიქავა-ჭანგურიას
გარდაცვალების გამო.

მეუღლე სერგო კილაგოვი, შვილები ალიკა, კოკა ქილიგაურები, რძლები ნუნუ ზეინალაშვილი, გაგიანა ქილიგაური, შვილიშვილები სერგო, ქეთინო, მარიკა, ნინო, მაშლი ბორია კილაგოვი მეუღლით თამარ კილაგოვა, შვილებით ვიკა, სვეტა, მული მარინა გვენეტაძე იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა
ბალინა სოლომონის ასულ მეგანეიშვილი
პანაშვიდი 15, 16 I, 4 სთ. დაკრძალვა 17 I, 2 სთ. თევდორე მღვდლის 3.

ლაგუნა-ვერეს „მერწყულთა“ კლუბის წევრები გია ნაგრიამშვილი, შალვა ჩხარგიშვილი, ვასილ ქობულია, ჯონდო დბოუსანი, ლაკვარდ წიკლაური, ვანო და ვალერი ვახტანგიშვილები, ნოდარ კურგანიძე, ნიკა ვახვახიშვილი, თემურ ლურსმანიშვილი სამძიმარს უცხადებენ მიხეილ მანწკავას დედის
მამო მანწკავას
გარდაცვალების გამო.

ოჯახის წევრები და ნათესავები იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა
მიხეილ ალექსის ძე ჩოკოშვილი
პანამვიდი 16, 17 I, დაკრძალვა 18 I, 2 სთ. სამგრედიის ქ. კორპ. №1, ბ. №70.

საქართველოს უზენაესი სასამართლო თანაუგრძნობს ამავე სასამართლოს თანამშრომელს გელეგან გაბელაშვილს ბებიის
მარიამ ბაბალაშვილის
გარდაცვალების გამო.

ჟურნალისტიკა

სიახლეთა მოლოდინში

ჟურნალისტიკა ადგილობრივი კაცი ილიაო ჩიქვილაძე დაინიმნა. იგი კარგა ხანს რაიონის მთავარ არქიტექტორად, შემდეგ კი ქალაქის საკრებულოს თავმჯდომარედ მუშაობდა. არის იუნესკოსთან არსებული ახალგაზრდა არქიტექტორთა და მხატვართა უფლებრივი წევრი.

მის დაწინაურებას რაიონის მოსახლეობა გაგებით შეხვდა. უპირველესად იმის გამო, რომ ჩიქვილი გრადიეზისა და აღიარებული ინტელიგენციის ამ ქალაქში ადგილობრივ კაღრს გამგებლად, როგორც წესი, არავინ გააჭაჭანებდა.

ახალ გამგებელს უმძიმესი მემკვიდრეობა ერგო. დღევანდელი ჭიათურა სწორედ იმის მაგალითია, როგორი არ უნდა იყოს ხალხით დასახლებული რაიონი. არც მეგი და არც ნაკლები.

ახალმა გამგებელმა ახალი „ბუნდი“ შექმნა, მის ჩამოყალიბებაში არავინ ჩარეულა, ყოველივე პირადად მიანდეს. დაჯილეს, თუმც განსაკუთრებული პასუხისმგებლობაც დააკისრეს.

ახალმა თავკაცმა, უწინარესად, ადმინისტრირების გამკაცრებითა და აღრიცხვიანობის მოწესრიგებით დაიწყო. პირველ ნაბიჯებს პირველი დადებითი შედეგები მოჰყვა — ორი თვით შემცირდა მშრომელთა სახელფასო დავალიანებები; თუ აქამდე მშობლებს ახალდაბადებულთა „გამოსყიდვა“ სჭირდებოდათ, ამიერიდან თითოეულ მათგანს 50-50 ლარს ჩუქნიან ბიუჯეტიდან. თუ წლების განმავლობაში ძალოვანი სტრუქტურების მუშაკთა სპეცსამოსზე საერთოდ არავის უფიქრია და პოლიციელს ვერასგზით გამოარჩევდით სხვებისგან, ახალმა გამგებელმა „სკმე ისე „ჩააწყო“ უმაღლეს ეშელონებში, რომ დღეს რაიონის ყველა პოლიციელი თბილი ქურქით დადის.

მართალია, ქმნილ სიკეთეს, ჯერჯერობით, თითებზე თუ ჩამოვთვლით, მაგრამ მთავარი ისაა, რომ ხალხზე მრუნავ დაიწყეს და ადგილობრივ მოსახლეთას მომავლის იმედი მისცეს.

ერთი სიტყვით, ახალი წლიდან ჭიათურა მრავალი სიახლის მოლოდინშია.

სოზარ კუპატაძე,
„სრ“ საკ. კორ.

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალების პუბლიკაციისთვის ჰონორარი არ გაიცემა.

ვაიმე, ენავ!

„რა უთქვამს, რა მოუჩმახავს...“

ანუ ეარანული ძართული „ეარგალიბები“

●ყველა **სპორტებში** გავხდი მეოთხე მსოფლიო ჩემპიონი (**„სპორტს“ არა აქვს მრავლობითი რიცხვი**).

●**ტექნიკური ხარვეზისთვის** ჩვენ კვლავ დავუკავშირდებით ჩვენს კორესპონდენტს (ალბათ, უნდოდათ ეთქვათ **„ტექნიკური ხარვეზისთვის ბოდიშს გიხდით და კვლავ დავუკავშირდებით“...**)

●ერთად **ჩამოვაყალიბოთ შეკიეე** ნაბიჯები წითელი ჯვრის ორგანიზაციის **განსამკეიეებლად** („შეკიეე — განსამკეიეებლად“ გაგებოლოგიაა; გარდა ამისა, **„ჩამოვაყალიბოთ ნაბიჯები „უხერხული გამოთქმა“**).

●**ზოსდეს ამ დაპირებების შესრულება**, რომელთა **დაპირება ზოსდა** (ყურს ჭრის **უხეში გაგებოლოგია**).

●**საქმეები** გამორჩევით არ უნდა **ისწავლებოდეს** (ლაპარაკი იყო პროკურატურამ გადაცემულ საქმეებზე; ამიგომაც სწორი იქნებოდა **„შეისწავლებოდეს“**).

●**გაიეეერა** ევროკავშირში გაერთიანების იდეამ (მოდურობა სიტყვების და გამოთქმებსაც სჩვევია; ახლა **„გაეეერება“** ერთობ მოდური გახდა; არადა, **მხოლოდ მუსიკას, ჰანგებს, მელოდიას, სიმღერას შეეფერება;** შეიძლებოდა გვეთქვა **„გაბისმა“ (ან „გაბმაანდა“)** ევროკავშირში გაერთიანების იდეა).

●**ანეგდოტი** უნდა მოვყვე მსხდომიარე („ანეგდოტიც“ გაგრცელებული მეცდომაა. სწორია **„ანეკდოტი“**. შეიძლებოდა ეთქვათ **„ანეკდოტი უნდა მოვყვე მჯდომარეს“**).

●ნუ შეჩერდები, **ეაუსნეკერსე** (მაგალითი ტელერეკლამიდან ავიღეთ და მისთვისაც კი, ეს რაღაც ახალია; ამ იდეით, შეიძლება ვთქვათ **„ეაუამბურგერე“, „ეაუხინკლე“, „ეაუქბაბე“, „ეაუმეკიდე“** და სხვა...).

●ეს საკითხი **გადაწყვეტდა** (მოდური გახდა სიტყვების „ადით“ დაბოლოებაც: **ბაგარებადი, მიუღწევადი, დასჯადი, განსორციელებადი, გბურნეკადი...** უნდა შევნიშნოთ, რომ მათემატიკაში ცნებები თვლადი, ზრდადი, კლებადი, არათვლადი, წარმოებადი, კრებადი, ჯამებადი, განშლადი და სხვა, ფიზიკაში — ცვლებადი, მილევადი და სხვა — დიდი ხნის დამკვიდრებული და ბუნებრივი ცნებებია; ოღონდ მივიღოთ თუ არა „გადაუწყვეტადი“, „გადაწყვეტადი“, „დასჯადი“, „დასუსტადი“ და სხვა მსგავსი სიტყვები? ეგებ შეიძლება მათაც ავუნთოთ მწვანე შუქი? კარგი იქნება, თუ ენათმეცნიერები მოგვაწვდიან კომპეტენტურ ამბრს).

●**იყო ძმაშე შემკვიდრეობა**, რომელმაც წარმოშვა **ძმაშე შემკვიდრეობა** თანხებში (მეგადგოლოგია!).

●**ფაქტი სახეშეა** (რუსული **факт налицо** უხეირო გადმოქართულება, უბრალოდ, „ფაქტი თვალწინ არის“, ან „ფაქტი ჩვენს წინაშეა“)..

●**რისი** მომგანი იყო, **აი, დავუშვათ,** 2003 წელი თქვენთვის („**აი**“ **და „დავუშვათ“ სრულიად უადგილოდ** არის ნახმარი).

●**არაერთხელ ითქვა ჩემს მიერ (არაერთხელ მითქვამს!).**

●ხელისუფლების **შეცვლა**, რომელიც **შეიცვალა** და უნდა **შეცვლილიყო** (უკომენტაროდ).

●**საახალწლო სურვილებს ფიქრობენ** (ჩაფიქრებენ!).

ჟურადღება!

ხელმოწერთა საყურადღებოდ!

ბრძელდება ხელმოწერა გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაზე“ 2004 წლის პირველი ნახევრისთვის. შეგახსენებთ, რომ ხელმოწერა პრესის გამავრცელებელი ორგანიზაციების ექსპედირების ხარჯის ჩაუთვლელად ერთი თვით ღირს 15 ლარი, სამი თვით — 45 ლარი, ექვსი თვით — 90 ლარი.

მსურველებს გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამოწერა შეუძლიათ პრესის გამავრცელებელ შემდეგ ორგანიზაციებში: სს „საქპრესა“ (ტელ: 93-30-54); სს „მაცნე“ (ტელ: 37-47-49); შპს „უწყებანი“ (ტელ: 93-64-72); შპს „ექსპრესი“ (ტელ: 96-23-11); შპს „პლანეტა-ფორტე“ (ტელ: 93-38-73); შპს „რუბიკონი“ (ტელ: 93-46-00); შპს „პილონი“ (ტელ: 34-77-43); შპს „ინფოსერვისი“ (ტელ: 95-48-82).

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“

ლიმილის დოზა

დუსიბ ფენკინამ გადაწყვიტა საკუთარი ქმრის ღალატისთვის, როგორც სპორტისთვის შეეხედა, ამიტომაც არის, რომ სიიმაყით აღიქვამს მის სისტემატურ და თავდადებულ ვარჯიშებს სპორტის ამ სახეობაში.

* * *

მაციმარ „მინსკს“ 2 წლის გარანტია აქვს, როგორც მაცივარს, 5 წლის, როგორც კარადას.

* * *

ბედნიერება არის ის, როცა შენ გგონია, რომ მოგკლეს, და აღმოჩნდება, რომ მხოლოდ ფეხი მოგჭრეს.

* * *

ზის მდინარის პირას ორი ნიანგი. წინდებს ქსოვენ. ნელ-ნელა მიუახლოვდება კუ და ეკითხება:

— კაცებო, ხომ არ მიმასწავლით კურდღლის სახლს? დაბადების დღე აქვს და მასთან მივიჩქარი.

— რატომაც არა, ახლავე, — უპასუხებს პირველი ნიანგი, — აი, ხომ ხედავ იქ, მთის ძირას ტბას?

— ვხედავ.

— აი, იმ ტბას მარჯვნიდან შემოუვლი, შემდეგ დასავლეთის მიმართულებით ორ კილომეტრს გაივლი, ტყეს გადაჭრი და ასე, 20 კილომეტრში კურდღლის სახლსაც მიადგები.

კუმ მადლობა გადაუხადა და წავიდა მინიშნებული მიმართულებით.

მეორე ნიანგი — პირველს:

— არა გრცხვენია? რატომ მოატყუე კუ? ისედაც ძლივს დადის და შენ სადღაც ეშმაკებში გაგზავნე.

პირველი ნიანგი:

— შენ რომ გუშინ მოქსოვილი წინდა დამიშალე?

არქეოლოგიური ექსპედიცია

გზას იკვლევენ კოლხეთის საიდუმლოებებში

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის არქეოლოგიური კვლევის ცენტრის კოლხეთის არქეოლოგიური ექსპედიცია პროფესორ რევაზ პაპუაშვილის ხელმძღვანელობით აქტიურ მეცნიერულ ძიებას აწარმოებს შუადდის რაიონის სოფელ ცაიმის მიდამოებში. აქ, ცაცხვის უბნის მცხოვრებლებმა მურთაშ და შელეა ტუფურიებმა საკარმიდამო ნაკვეთში შიწის დამუშავების დროს ნახეს ლითონისა და თიხისგან დამზადებული ნივთები. სპეციალისტების ვარაუდით, აღმოჩენილი ადამიანის ძვლებისა და თიხის ჭურჭლის ფრაგმენტების საფუძველზე ეს ტერიტორია განეკუთვნება უძველეს სამაროვანს, სადაც ადამიანებს ბრონზის ხანაში ეფლოთ.

აღსანიშნავია, რომ პირველ წერილობით ინფორმაციას უახლესი არქეოლოგიური აღმოჩენის შესახებ, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის შუადღის ფილიალის უფროსი მასწავლებელი ბეჟან აკობიძე აკეთებს. მის საგამეთო სტატიაში ნათლადაა განსაზღვრული ძეგლის ხასიათი და სავარაუდო თარიღიც (კოლხური სამაროვანი მეორადი დაკრძალვით, ძვ. წ. I ათასწლეულის პირველი ნახევარი).

როგორც ექსპედიციის წევრები აღნიშნავენ, ცაიშში აღმოჩენილი ადამიანის ძვლების გროვათა ანალოგები შენიშნულია ერგეგის, დღვაბუსა და ურეკის საკულგო მოედნებზეც. მათი აზრით, არსებობს იმის მყარი საფუძველი, რომ სამაროვნის ეს მონაკვეთი საკულგო მოედნის ნაწილად იქნეს მიჩნეული, რაც, ალბათ, მომავალ გათხრებზე დიდადაა დამოკიდებული.

დღეის მდგომარეობით მოპოვებულია ყურმილიანი ხელადა, სასმისი, ჯამი, ბრინჯაოსა და რკინის საგვერები, ბრინჯაოს აბზინდა, ფიბულა, სასაფეთქლე რგოლი, სამაჯურები, ძეწკვი და ზარაკი, რკინის სამაჯური.

ცაიშის სამაროვანზე მიმდინარე საველე-არქეოლოგიური სამუშაოების შედეგად მოსახლოდნელია ისეთი დახურული კომპლექსების გამოვლენა, რომლებიც უფრო დააკონკრეტებენ და შეავსებენ ძვ. წ. I ათასწლეულის ქრონოლოგიურ შკალას და, ამასთან, განსაკუთრებულ როლს შეასრულებენ საქართველოს ძველი ისტორიისა და კულტურის მრავალი პრობლემის ახლებურად აღქმის საქმეში.

კოლხეთის ისტორია ათასწლეულებში ჩაძირული საიდუმლოებაა. ამის დასტურად ხომ კოლხეთში ყველაზე წვრილი მძივების დამზადების ტექნოლოგია გამოდგება, რომელიც დღესაც უცნობია კაცობრიობისათვის. ამ საიდუმლოებაში შეღწევის და ამოხსნის მიზანს ემსახურება კიდევაც კოლხეთის არქეოლოგიური ექსპედიცია.

ოდიკ ძუხილავა,
„სრ“ საკ. კორ.

ავტორებს ვთხოვთ, კომპიუტერზე ანაწყობ 2-2,5 ნაბეჭდ გვერდზე მეტი მოცულობის სტატიების ნუ შემოგვთავაზებენ.

ყველას გულისტკივილი ეს ნომერი შეიძინა და წაიკითხა!

საქართველოს რესპუბლიკა
САКАРТВЕЛОС РЕСПУБЛИКА
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
გამოცემას უზრუნველყოფს შპს „პრესა-2002“

სარედაქციო კოლეგია: ალეკო ასლანიშვილი, ვახტანგ გელაშვილი, გურამ გოგიაშვილი, ბონდო გულიაშვილი, რუსუდან ლორთქიფანიძე, ბონდო მძინარაშვილი, რუსლან რუსია, არმაგ სანებლიძე (მთავარი რედაქტორი), სპარტაკ ქობულია, ოთარ ხუციშვილი.

დამფუძნებლები - გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ ჟურნალისტები

ნოემრის მორიგი რედაქტორი
ბონდო გულიაშვილი.

ინდექსი 66434

მისამართი: 380008, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. №14. ტელ: 99-73-24.
სარეკლამო განცხადებები - ტელ: 93-28-13.
ელექტრონული ფოსტა — sakresp@gol.ge

იბეჭდება გამომცემლობა „ კოლორის“ სტამბაში, რკინიგზის ჩიხი 20.

რედაქცია მადლობას უხდის ყველას, ვინც გაზეთის ეს ნომერი შეიძინა და წაიკითხა!